

**Processus integri in morbis ferè omnibus curandis ... quibus accessit
graphica symptomatum delineatio, unà cum quamplurimis observatu
dignis, necnon de phthisi tractatulo / [Thomas Sydenham].**

Contributors

Sydenham, Thomas, 1624-1689

Publication/Creation

Edinburgi : Hamilton, Balfour & Neill, 1750.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/sngtykpp>

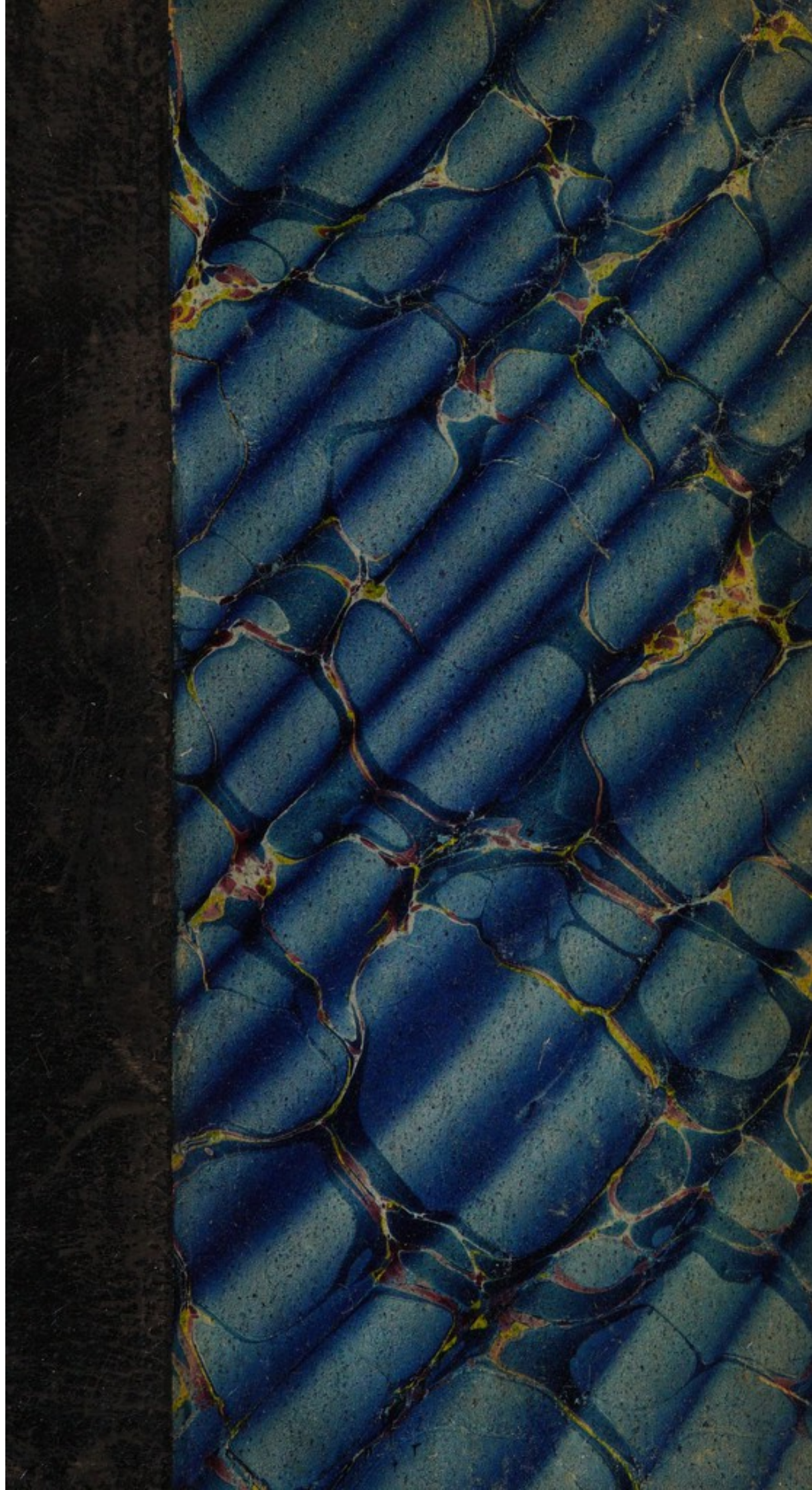
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

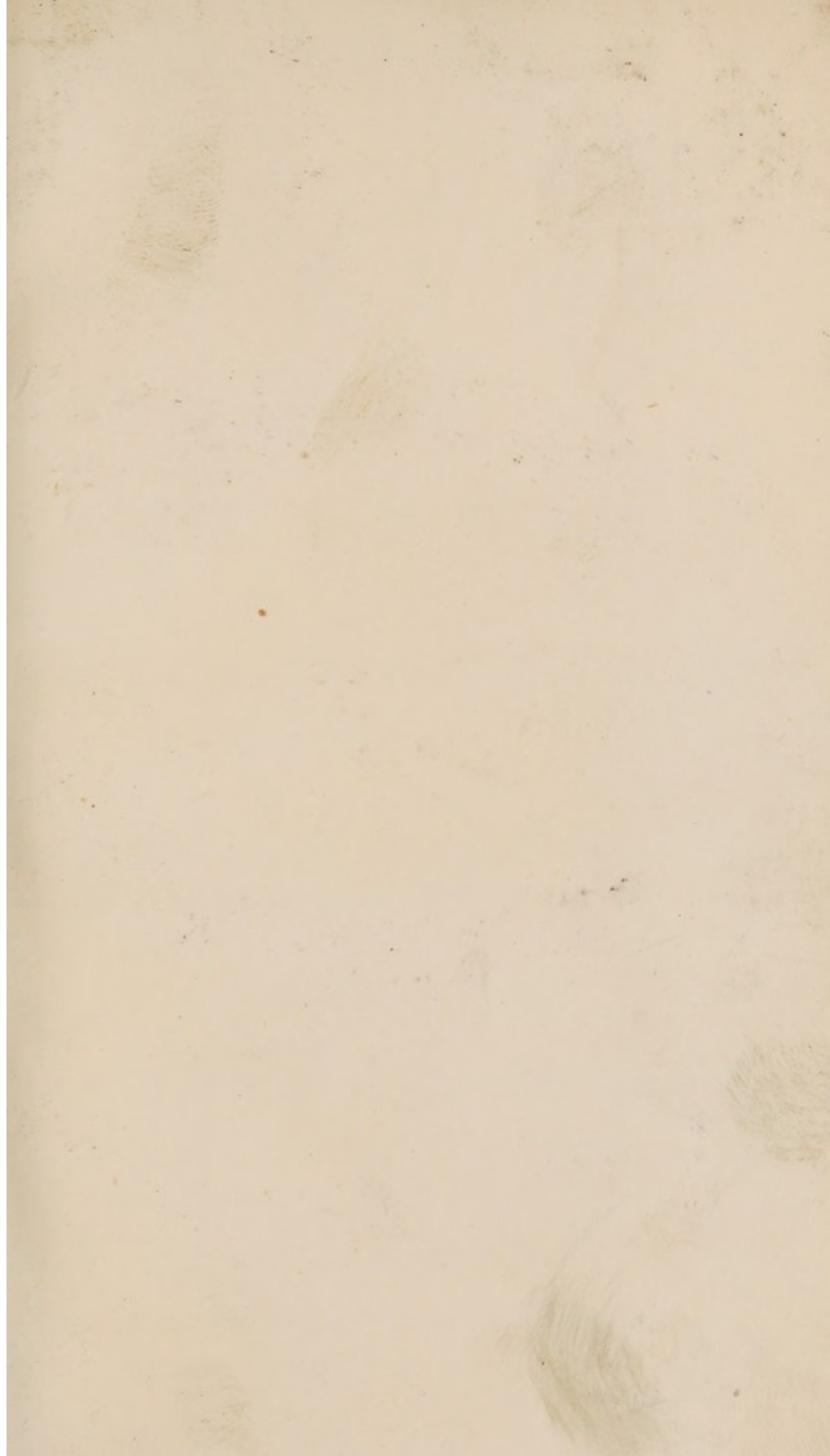
You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

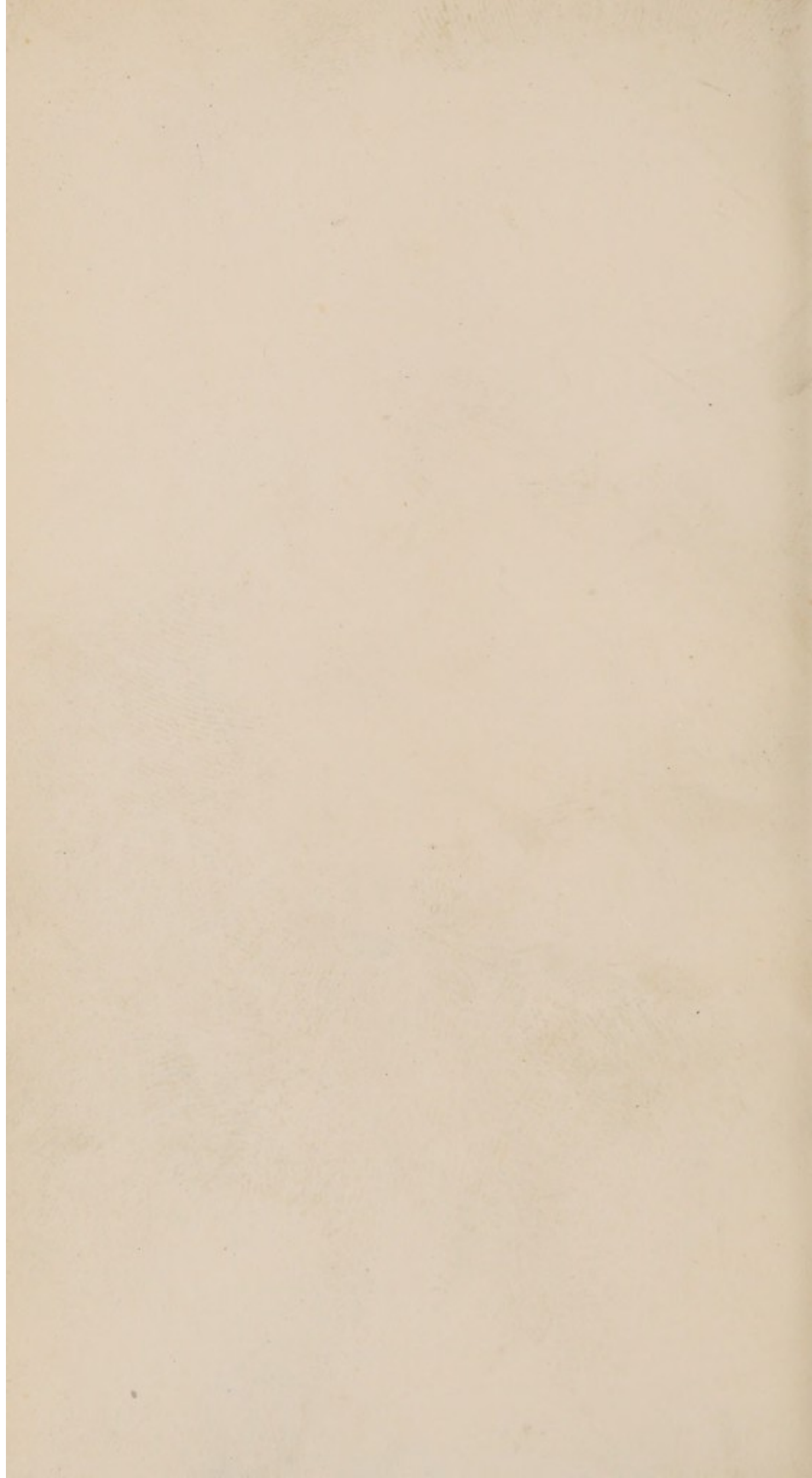

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

50489/A

PROCESSUS INTEGRI

I N

M O R B I S

Ferè OMNIBUS

C U R A N D I S,

A THOMA SYDENHAM, M.D.

CONSCRIPTI.

Quibus accessit graphica Symptomatum delineatio,
unà cum quamplurimis observatu dignis.

NEC NON

De P H T H I S I Tractatulo.

E D I N B U R G I:

Apud HAMILTON, BALFOUR, & NEILL.
MDCCL,

L E C T O R I.

AMICE LECTOR,

SPECIMEN habes Praxeos eximiae,
 in dilectissimi filii M. D. usum,
 cautè & diligenter excogitatum, suâ
 ipsius manu conscriptum; mihi autem
 pro familiaritate istâ quâ omnes excepit
 concessum à *Cl. Sydenhamo*; viro fanè,
 cui vix ætas superior parem dederat,
 vel postera datura est, non modò in
 arte suâ mirâ sagacitate, & ingenii acu-
 mine singulari, conspicuo; sed & pro-
 bis moribus, & in humanum genus stu-
 dio & amore insignibus adeò, ut apud
 omnes summum sui reliquerit deside-
 rium: cujus præcepta, licet animo meo

& imo pectore infixæ sint, ne tamen fortè fortunâ, in mei ipsius & ægrorum detrimentum, excidant memoriâ parùm fidâ, typis haud ita pridem mandabam, exemplaribus circiter viginti impressis, ut amicis quoque infervirem. Nescio autem quo pacto in lucem irrepsit publicam inter *Miscellanea Curiosa* superioris anni Norimbergæ editum; sed ineptâ mole inutile. Prodiit tandem eo modo vestitum, ut tibi sit in quovis loco paratum; figmentis cerebri vanis, & futilibus sciolorum dogmatis nequaquam refertum; nec hypothefi placidâ solidis, ut videtur, rationum momentis undequaque constipatâ superbiens; humile autem & modestum accuratè morbos depingit, & accuratiùs adhuc medetur; in id solum sollicitum, ut innotescat quod natura faciat aut ferat. Et si verum loqui liceat, modò partium situs noveris, pateant tibi per Symptomata ægrí-

ægritudines, (quod assiduâ edifcas observatione), scias deinde veram & genuinam medendi methodum per Diætâ & Pharmaciam adhibere, fælicissimus eris practicus, & tibi & infirmis optimè confules. Parùm interim tuâ refert utrum Alkali peccet an Acidum, num in Spiritibus animalibus, an in ipso sanguine, aut in recondito aliquo Viscere delitefcant morbi minera; unde de Periodico intermittentium reditu doctè fatis & prolixè possis differere; dum interea ipsa Febris, sine ullis ambagibus, inquietudine, siti, calore, pulsu celeri, nausæâ, cæterisque Symptomatis, etiam astantibus palam est, & apertè dignoscitur. Hinc sæpius mirari subit, quamobrem anxie ita & scrupulosè immediatas & proximas morborum causas, dum Medicinam pertractandam suscipiunt, indagare fatagunt, & è tenebris istis quibus natura obduxit,

irrito

irrito licet conatu, eruere, gravi & sub-
acto judicio viri & in praxi versatissi-
mi; fatis interim gnari se latere vel
quævis obvia. Unde enim dimanat
graminis viridis, aut albus nivis color?
Quid est quod humana anima ratioci-
nari nequeat dum adhuc Infantes aut
Pueri sumus? Unde forma tua specifi-
ca? Satius esset Medicum quàm Philo-
sophum agere (quis enim unquam Car-
tesium sibi Medicum voluerit?) minu-
tissima Phænomena planè & ritè enu-
merare, & remedia, quibus unusquisque
morbus faciliùs cedat, candido & sin-
cero animo proponere; ita tandem li-
mites suos prætergressa, quibus angustis
nimis jam includitur ars nobilissima,
omnibus, quaquaversum patet orbis,
fæliciter fatis & prosperè salutem, filiis
autem suis honores summos conciliabit.

Meditabatur, paulò ante obitum, tra-
ctatum de Phthisi peritissimus Medicus;

in

in perquirendo naturæ methodum, quâ morbos amoliri studet, ut adjutrices porrigeret manus, & miseriis hominum subveniret, diu noctuque pensitabundo, & anxio animo, exercitatissimus: hinc fidissimarum observationum serie & irrefragabili edoctus experientiâ, medicinæ praxin ornavit, & ad faniores reduxit regulas. Sed, væ tabidis, dum hujusmodi nunquam intermissis studiis detenti & defatigati spiritus, solitis non vacabant excubiis, truculentissimus hostis, *Podagra*, quæ per multos annos obsederat, & debilitaverat artus; impetu facto in interiora viscera irruit, per vomitum & secessum enormiores intentans mortem: Unico autem morbo nescit cedere Medicorum Princeps; sed cum malorum cumulo accessit & *Renum Calculus*, qui corrasis vasorum osculis, sanguinem liberaliùs, quàm senectus tulit, urinæ permixtum effudit; se jam
non

non ampliùs opponens, nec vitæ, nec mortis cupidus, placidam, & pacatam, expiravit animam. Ne tamen auxilio prorsùs destituantur tabidi, fragmenta quædam, quæ auctorem ubivis sapiunt, in primo saltem morbi stadio plerumque proficua, (neque enim fas est, quod ægrotanti proximo opituletur, celare), in publicum prodeunt; ut exindè pateat quam accurata, & omnibus numeris absoluta, si modo Deus Optimus Maximus concessisset vitam, expectari potuisset Phthisiologia.

Quid in Febris, Variolis, Morbillis, acutis cæteris ut & Chronicis, sanandis valuit optimè meritis auctor noster, sequentes indicant paginae. Regimen & Diæta instituuntur aptissima; præscribuntur remedia pauca, sed necessaria; nec in Pharmacopolarum lucrum excogitata, nec inani ostentationi composita: sitibundis ægris (eodem modo quo & ipse

ipse sitim suam restinguere solitus erat) cerevisiam tenuem affatim & pro libitu hauriendam, unde mirè reficiuntur & refrigerantur, concedit; nec immanitate plùs quàm barbarâ, precibus eorum furdus, Apozemata & Julapia præ ingrato sapore fastidita substituit; maximam adhibet cautelam, ne exæstuans nimis, vel igne luculentiori, vel stragulorum onere, plùs adhuc incalesceret, vel à propinatis forsan remediis eum in finem, ut per poros eliminetur materia morbifica cruda adhuc & inconcocta; quæ tamen hâc datâ ansâ concitato motu cerebrum petit, unde Phrenesis aut Coma, extravasato sanguine deturpant cutim maculæ purpureæ, aut eruptiones quas vocant miliares, collum & pectus ubivis obsident. Numquid ad amussim magis depingi poterat quàm Variolarum historia? eruptionis diem in utraque specie designat, pustularum ingeni-

um

um ad unguem describit; quo tempore incipiat, & quamdiu continuetur Salivatio; quo iterum faciei manuumque tumor se prodat; quid tandem quolibet die expectandum, disertè explicat. Paresgoricorum usum, quo emolumento judicent Practici, primus persuasit, malum, ingerendi Cardiacæ ante eruptionem, morem, unde sæpè accersitum fuerit confluentium genus, meritò primus improbavit. Meliùs autem hæc ex ipso fonte. Valeas itaque, amice Lector, & sicubi scateant Mendæ ignoscas.

S. M.

E X C E L L E N T I

ET IN RE MEDICA ADMIRABILI VIRO

D. THOMAE SYDENHAM, M. D.

O Qui capacem nobilis artifex
 Eludis Orcum ; quo tamen ibimus
 Cuncti, quo humanæ Parentes
 Et decimæ tulit ordo Lunæ ;
 Præfens fugacem sistere Spiritum,
 Præfens maligno tollere de toro
 Mortale Corpus, & propinquum
 Exequiis remove Morbum :
 Quem Nos honorem, quas statuas Tibi
 Ponemus, O cui non alium parem
 In arte Phœbus, se remoto,
 Aut Oriens videt aut recumbens ?
 Quo Febris audax cumque movet pedem,
 Te Mater omnis, Te lachrymabilis
 Adcurrit Uxor, ne caducum
 Orba virum puerosque ploret.
 Seu Confluentes forte timet notas
 Decora Virgo ; Tu faciem eripis
 Periclitantem protegisque,
 Perniciem juvenum futuram.
 Atqui odit artes & Tua pocula
 Hæres profusus, quem simul extulit
 Ad spem implicatus vel Febrili
 Igne Pater, vel Hydropis Unda.
 Mire paratam, Te Medico, Senex
 Protelat Urnam, non sine gloria
 Phœbi Tuaque, qui fugasti
 Pollicitum sibi magna morbum.
 Sic Te scientem non faciunt Libri
 Et Dogma pulchrum ; sed Sapiëntia
 Enata rebus, mensque facti
 Experiens, animusque felix.

Non

Non mille Plantæ & multa domi Vitra,
 Ignisque Centum, aut Hypothesis placens
 Profunt Medenti, vel coercent

Sæva Luis mala, sæva Febris;
 Ni pectus adsit concilii potens;
 Ni plena rugis Experientia
 Ususque naturam secutus,

Quid faceret moneant in aurem.
 Hæc Praxis olim grande decus Sacræ
 Adduxit Arti: Sic Veterum stetit
 Secura fama; sic præivit

Hippocrates, meruitque Cælum.
 At non eandem forte pari viam
 Pressit *Galenus*: Non *Arabes* Virum
 Æque sequuti; non *Falerna*

Usque madens *Paracelsus* uva.
 Primus relictæ Tu genium adseris
 Fidemque normæ: En Diva Tibi Salus
 Applaudit & ridens Juventus,

Vitaque non metuens Sepulchri,
 Ex quo vagantem scripta manu Tua
 Correxist Orbem Pagina nobilis:

Longum Illa Morbosis, Tibique
 Perpetuum patefecit ævum.

Jam si qua restant, Eja frequentibus
 Concede votis; Nos Juvenilium

Vulgus Medentum, Nos avara
 Qualibet excipiemus aure.

Forte & futuro tempore quispiam
 Poëta, Musis carior, ætheri

Te sidus addet, Te salubre

Sidus, & in Crisibus benignum.

Me destinantem talia Chemicæ

Curæ repossunt: Me Medicus labor

Et spes locatæ non vacare

Pieriis patiuntur undis,

ED. HANNES.

Ex Æde Christi, Oxf.

*Medicamentorum quædam formulæ
in praxi magis familiares.*

Potio Communis Purgativa.

R. **T** Amarind. semunc. fol. Sennæ drachm.
duas, Rhei sesquidrachm. coq. s. q. aq.
ad unc. tres, in Colatura dissolve Mannæ & Syrup.
Rosar. solut. ana unc. unam. Misce, fiat Potio.

Emeticum Commune.

R. Aq. Cardui Benedict. unc. duas, Infus. Croc.
Metal. unc. unam, Syr. Caryophyll. semunc. Misce,
fiat Vomitorium. Sumat horâ quartâ pomeridianâ,
superbibendo post singulas vomitiones haustum
largum liquoris possetici.

Julapium Perlatum.

R. Aq. Cerasor. nigr. Lact. Alexeter. ana unc.
tres, aq. Cinnamom. hordeat. unc. unam, Margarit.
præparat. sesquidrachm. Sacchar. chrysell. q. s. adde
aq. Rosar. Damascen. semidrachm. Fiat Julap.
de quo capiat cochlear. quatuor, vel quinque,
in languoribus.

Julapium Cardiacum.

R. Aq. Lact. Alexeter. Cerasor. nigr. ana unc.

A

tres,

tres, aq. Epidem. Syr. Caryophyll. & de succo Citri, ana semunc. Misce, fiat Julap. de quo capiat sæpiùs.

Decoctum Diæteticum.

R. Rad. Sarsæparill. unc. sex, lign. Sassafr. & Chinæ ana unc. duas, Glycyrrhiz. unc. unam. Coq. in aq. font. Congiis duobus per horæ dimidium; deindè stent clausè super cineres calidos per horas duodecim; postea ebulliant ad tertiæ partis consumptionem: Cum primùm ab igne amoveatur, infunde sem. Anisi semunc. post duas horas coletur, & postea depuretur per residentiam, & liquor reponatur lagenis vitreis probè clausis ad usum. Sit pro potu ordinario per triginta dies.

Apozema Aperiens & Antiscorbuticum.

R. Rad. gramin. Cichor. Fænicul. & Asparag. ana unc. unam, uvarum Corinthiac. & Passul. enucleat. ana unc. duas, fol. hepat. ling. cerv. & cap. Ven. ana manipulum unum, fol. Beccabung. sub finem addit. manipulos duos. Coq. s. q. aq. fontan. ad libr. duas; sub finem adde vini Rhenani semilibr. Colaturâ adhuc calente, infunde ad duas horas, vase clauso, Cochl. hortens. manipulum unum. Colaturæ adde Syr. è quinque radic. & è succo Aurant. ana unc. duas, aq. Cinnamom. hordeat. unc. unam. Misce, fiat Apozema. Sumat semilibr. manè, & quintâ pomeridianâ, per quatuordecim dies.

Eclegma

Eclegma incrassans in Tussi.

R. Ol. Amygd. dulc. unc. unam, Syr. Papav. Rhæad. Portulac. Fijub. & Loboch. sani ana semunc. Sachar. crystall. q. s. Miscè in mortario marmoreo ad integræ horæ spatium, & fiat Linctus perfectè mistus; recondatur in olla figulina ad usum, Capiat sæpiùs lambendo è baculo Liquiritiæ.

Eclegma fortiùs incrassans.

R. Conserv. Ros. rub. Syr. Violar. & de Mecon. ana unc. unam, sem. Papav. alb. drachm. tres. Contundantur simul, & per setaceum trajiciantur; deindè adde ol. Nuc. moschat. express. gr. sex. Fiat Eclegma.

In Defluxione tenui.

R. Conserv. Ros. rub. unc. duas, Syr. de Mecon. & Fijub. ana unc. unam, Oliban. Mastich. & Succin. ana drachm. unam, ol. Nuc. moschat. per expressionem gr. sex. Misce, fiat Loboch: de quo lambat sæpè; bis in die cap. Eclegm. descript. cochl. unum, instillando Balsam. Sulphur. Anifat. à gut. octo ad gut. duodecim.

Cerevisia Purgativa.

R. Polypod. Querc. libr. unam, Rad Rhabarb. Monach. fol. Sennæ & Passul. enucleat. ana semilibr. Rhabarb. incis. & rad. Raphan. Rustican. ana unc. tres, fol. Cochl. hortens. salv. ana manipulos quatuor,

Aurantior. incis. N^o quatuor. Infunde in Congiis quinque vel sex Cerevisiæ non lupulatae, fermentationis tempore; & quando ad maturitatem pervenerit, sit pro potu ordinario per dies quatuordecim vel viginti & unum: præcipuè verò fumat haustum singulis Auroris.

Emplastrum Hystericum.

R. Galbani in tinctura Castor. solut. & colat. drachm. tres, Tacamahac. drachm. duas. Fiat Emplast. pro umbilico.

Catharticum pro Infantibus tenellis.

R. Syrup. Cichor. cum Rhabarb. cochl. unum parvulum.

Decoctum Amarum Purgativum.

R. Decoct. amar. duplicatâ Sennâ unc. quatuor, Syrup. de Spina cervina unc. unam, Elect. de Succ. Rosar. drachm. duas. Misce, fiat Potio.

Laudanum Liquidum Auctoris.

R. Vini Hispanici libr. unam, Opii unc. duas, Croci unc. unam, pulv. Cinnamomi, & Garyophyllorum, ana drachm. unam. Infundantur simul in B. M. per duos vel tres dies, donec liquor debitam consistentiam acquirat. Colatura servetur pro usu.

D E
A F F E C T I O N E
I N

Fæminis HYSTERICA, *maribus* HY-
POCHONDRIACA *dictâ.*

CUM a casu aliquo graviore molestum patitur humana anima, ataxiam concipiunt animales spiritus; urina subinde limpidissima copiosè excernitur; sanitatis recuperandæ spes omnis protinùs abjicitur, et tristissima quævis sibi ominantur ægrotæ; quamcunque corporis partem morbus insiderit (plurimas autem insidet) symptomata ei parti competentia confestim urgent: in capite apoplexiâ, hemiplegiâ soluta, statim à partu adoritur; spasmi epilepsiæ per similes (vulgò uteri strangulatus, in quo venter & præcordia guttur versùs intumescunt) infestant; clavus hystericus, in quo dolor in capite atrocissimus, quem transverso pollice possis contegere, ægrâ interim materiam viridem bili porraceæ parem evomente, miserè excruciat; cordis palpitationem, tussim, passionem iliacam & colicam, nephritin, urinæ suppressionem

suppressionem, æmulatur paroxysmus; vomitiones enormes, diarrhœam subindè excitat; externè in carne musculosa nunc dolorem, nunc tumorem inducit, in tibiis hydropis instar; nec (quod mireris) intactos dimittit dentes; dolor dorsi creberrimè sævit; & sæpè sæpiùs adeò refrigerantur externæ partes, ut cadaver planè referant; in risum & lacrymas effusissimas sine ulla προφάσει ridiculè erumpunt; ptyalismus nonnunquam eo gradu laborantes afficit, ut Mercurio delibutas facile crederes. Dolores hysterici, quamcunque partem obsident, ubi discesserint, teneritudinem, quæ tangi recusat, relinquunt, ac si verberatæ fuissent carnes.

Mittatur Sanguis ad unc. octo.

Emplast. de Galbano umbilico admoveatur. Sequenti manè aggrediatur usum sequentium pilularum:

R. *Pil. Coch. maj. drachm. duas, Castor. pulv. gr. duo, Balsam. Peruv. gutt. tres. Fiat Pil. duodecim.* Capiat quatuor singulis vel alternis matutinis, pro ratione virium, horâ quartâ vel quintâ matutinâ, superdormiendo.

R. *Aq. Rutæ unc. quatuor, Bryon. comp. unc. duas, Castor. nodulo ligat. & in vitro suspens. semidrachm. Sacchar. crystall. q. s. Fiat Julap. de quo*

quo capiat cochl. quatuor vel quinque in omni languore.

Post has pilulas sumptas, utatur sequentibus :

R. *Limatur. Chalyb. gr. octo, cum s. q. Extract. Absinth. Fiat Pil. No tres.* Sumat summo manè, & repetantur horâ quintâ pomeridianâ per triginta dies, superbibendo haustum vini Absinthitis.

Sin forma boli magis arrideat,

R. *Conserv. Absinth. Roman. & Conserv. flaved. Aurant. ana unc. unam, Angelic. condit. Nuc. moschat. condit. & Theriach. Andromach. ana semunc. pulv. Ari comp. drachm. tres, Zinzib. condit. drachm. duas, cum s. q. Syrup. de succ. Citr. vel, ejus defectu, Syr. Aurantior. Fiat Electuarius.*

R. *Elect. præscript. drachm. duas, Limatur. Chalyb. gr. octo, cum s. q. Syrup. Aurantior. Fiat Bolus, fumendus manè & serò, superbibendo haustum vini Absinthitis, vel cochl. sex seq. Infusionis.*

R. *Rad. Angelic. Enul. Campan. & Imperator. ana unc. unam, fol. Absinth. vulg. Centaur. min. Marrub. alb. & Chamædr. ana manipulum unum, Cort. Aurant. duor. incis. affunde vini. Hispanic.*

Hispanic. q. s. ad supereminentiam duorum digitorum.
Coletur tempore usus. Vel,

In Delicatulis *Chalybs* exhiberi poterit in forma pulv. sequentis :

R. *Limatur. Chalyb. probè trit. unc. unam, pulv. Ari comp. drachm. sex, sem. Coriand. præparat. Anisi, Fænicul. dulc. ana semunc. Cinnamon. accutiss. Corall. rubr. præparat. ana drachm. tres, Nuc. moschat. drachm. duas. Fiat omnium pulvis subtilissimus; cui adde Sacchar. albiss. ad pondus omnium.* Hujus cap. è cochleari semidrachm. bis in die per quatuor dies, tum drachm. unam bis in die per quadraginta dies, superbibendo cochl. sex seq. Julap. vel vini Absinthitis.

R. *Aq. Lact. Alexeter. uncias duodecim, Gentian. comp. unc. quatuor, Absinth. magis comp. unc. duas, Sacchar. albiss. q. s. Fiat Julap. Vel,*

R. *Vini Rhenan. Absinth. semilibr. aq. Gentian. comp. unc. duas, Syr. Caryophyll. unc. unam. Fiat Julap.*

R. *Myrrh. elect. Galban. & Affæ foetidæ, ana drachm. unam, Castor. semidrachm. cum s. q. Balsam. Peruv. Fiat Pil. è singulis drachmis duodecim.* Sumat tres singulis noctibus, superbibendo

bendo *aq. Bryon compos. cochl. tria vel quatuor* per totum decursum hujus processus.

Si *Pilulæ præscriptæ* ventrem moverint, utatur sequentibus :

R. Castor. drachm. unam. Sal. succin. volatil. semidrachm. cum s. q. extract. Rutæ. Fiant Pilulæ N° viginti et quatuor. Capiat tres singulis noctibus, superbibendo *Julapii hysteric. cochl. tria vel quatuor.*

Sp. Cor. Cervi ad gutt. sedecim, vel octodecim, in aqua aliqua appropriata sæpiùs exhibitus, valde confert.

Si verò his non cedat remediis, tum capiat sequentes pilulas :

R. Trochisc. de Myrrh. pulv. scrup. unum, Balsam. sulphur. Terebinth. gutt. quatuor, cum s. q. gumm. Ammoniac. solut. Fiant Pil. N° quatuor. Capiat manè et serò, superbib. *Julap. hysteric. cochl. quatuor vel quinque, instillando Sp. Cor Cervi* gutt. duodecim.

Electuarium Antiscorbutic. cum aqua ibidem descripta prodest in his affectionibus, ut et *Electuar. corroborans, cum additione Conserv. Cochl. hortens. unciam unam, pulv. Ari. compos. drachm. sex, superbibendo præscriptam aquam.*

At si affectus his non cedat remediis, eundem est ad *aquas ferreas*; et si neque his, tum ad *Sulphureas*, quales sunt *Bathonienses*.

Inter bibendum *aquas ferreas* hæc observanda: si aliquod Symptoma gravius acciderit, quod potationi *aquarum* referri potest, tunc ab iis æger abstineat, donec Symptoma istud penitus evanuerit. Æger in earum usu per sex septimanas ad minimum, vel potius ad duos menses perseveret. *Zinziber conditum*, vel *Semina Carui Saccharata*, ad calefaciendum ventriculum subindè fumat. *Pilulæ* etiam *hystericæ* tres devorari possunt per primas decem noctes, superbibendo *Julap. hysteric. cochl.* quatuor vel quinque.

Quoad usum *aquarum Bathoniensium*, duobus diebus bibat eas, ac tertio die per modum Balnei eas ingrediatur; atque ita alternatim per sex septimanas, vel duos menses.

Si *Chalybs* justo plùs corpus calefaciat, tum per ejus usum quartâ quâque Aurorâ fumat *aq. mineralium purgantium* libr. quatuor. Quæ tamen alvum moveant, haud tamen tumultum cient, ut solent Carthartica ex officinis deprompta.

Si *Chalybs* magnas perturbationes inducat, *Laudanum aq.* aliquâ *hystericâ* mistum, singulis noctibus ad tempus aliquod propinandum.

Cùm

Cùm à morbi diuturnitate fractæ et attritæ fuerint vires, venæsectio, et cathartica non sunt præmittenda, sed à Chalybe statim incipiendum.

Ubi symptomata sunt mitiora, fatis est sanguinem mittere, et alvum solvere ad dies tres vel quatuor; dein *Pilulas hyssericas* ad dies decem, manè et serò exhibere.

In dolore intolerabili, vomitione, et diarrhæa enormioribus, exhibendum *Laudanum* et postea corroborandi spiritus; at modo per vires liceat, antè usum Laudani, educatur è venis sanguis, et *catharticum* propinetur; in viragimbus præsertim et sanguineo temperamento præditis: in debilioribus autem, et haud ita pridem paroxysmum passis, sufficit ventriculum congio uno lactis cerevisiati hausto, et mox per vomitum rejecto detergere; dein largam dosin *Theriac. Androm.* vel *Elect. Orvietan.* imperare, et cochl. aliquot liquoris alicujus spirituosi, cum pauculis *Laudani liquid.* guttulis, superbibenda, dare. Quòd si ægra jampridem vomuerit, et ulterius emeticis sollicitare periculo vacabit, *Laudanum* finè mora propinandum est, eâ dosi, quæ Symptoma vincat, et post singulas vomitiones toties quoties repetendum, in forma potissimum solida, vel in liquida, in parco vehiculo, viz. gutt. aliquot in cochl. unum aq. *Cinamom.*

fortior. ægrâ interim conquiescente, et caput immotum tenente.

Perdomito Symptomate, manè et ferò, ad dies pauculos continuetur usus *Laudani*.

Hæc duo diligenter notanda: quòd cum semel post evacuationes Laudano uti cœperimus, eâ dosi, atque illâ toties repetitâ, sumendum est donec Symptoma omninò fuerit debellatum, interjecto tantùm spatiolo inter singulas doses, ut quid prior præstiterit ante noscamus quàm alteram ingeramus; deinceps cum Laudano morbum aggredimur, nihil movendum est, nihil evacuandum vel per mitissimum enema.

Theriaca Andromachi crebrò, diuque usurpata, magnum est in hoc, et aliis morbis quàm plurimis a coloris, et concoctionis defectu ortis, remedium.

Vina Hispanica Gentianâ, Angelicâ, Absinthio, Centaurio, Corticum Aurantiorum flavedine, aliisque corroborantibus infusus medicata, si ad aliquot cochlearea ter in die potentur, admodum conferunt; modo ægra tenui non fuerit biliosoque corporis habitu.

Cortex. Peruv. ad scrup. unum manè et ferò, per septimanas aliquot deglutitus, præsertim in spasmodicis hysterice miras habet vires.

In tenui biliosoque corporis habitu possit usurpari *Dietâ lactea*, præcipuè in Colica hysterica,

si modò ea incommoda possint superari, quæ primis fere diebus apportat; quod nempè tum in ventriculo coaguletur, tum etiam viribus corporis, in statu conservandis, sustentandisque minùs sufficiat.

Nihil tamen æque sanguinem spiritusque fovet et confirmat, ac diu multumque singulis ferè diebus equo vehi; nec itinera in curru facta suo carent successu.

De Febre Depuratoria annorum 1661, 62, 63, 64.

SI æger Juvenis sit, extrahatur sanguis è brachio; et eodem die post aliquot horas, vel sequente die, duabus horis post leve prandium, *Emeticum ex infus. Croc. Metal. (paratis Zythogal. libr. sex vel octo, ut quoties vomuerit, aut alvum exoneraverit, è vestigio fumatur haustus)* exhibeatur; et post finitam operationem Emetici, hoc vel simile paregoricum:

R. *Aq. Cerasor. nigr. fescunc. aq. Epidem. semunc. Laudan. liquid. gutt. sedecim, Syr. Caryophyll. drachm. duas. Misce, fiat Haustus.*

Vomitoria ex infus. *Croc. Metall.* parata puerulis, ullisve infra adolescentiam constitutis, vel minimâ quantitate, non est tutum exhibere.

Post hunc diem usque ad undecimum vel duodecimum

decimum singulis auroris injiciatur Enema frequens :

R. *Decoct. commun. pro Clystere libr. unam (vel lactis vaccini eandem quantitatem) Sacchar. culinar. & Syrup. violac. ana unc. duas. Fiat Enema.*

Post dictum diem alvus constipari permittatur, quo materia febrilis citiùs concoquatur, ad quem etiam finem Cardiacæ moderata, his ultimis diebus exhibita, apprimè conducunt ; ut,

R. *Pulv. è chel. Cancror. comp. gr. quatuordecim, Elect. de Ovo semiscrup. cum s. q. Syr. Caryophyll. Fiat Bolus, fumendus octavâ quâque horâ, superbibendo sequentis Julapii cochl. quinque vel sex.*

R. *Aq. Lact. Alexeter. Cerasor. nigr. ana unc. tres, aq. Epidem. & Syr. Caryophyll. ana unc. unam. Misce, fiat Julap. vel alia his similia.*

Hac methodo sollicitè observatâ, usitatò circa quindecimum diem (tum ex laudabili in urina separatione, tum ex manifesta Symptomatum omnium remissione) tempestivum esse Potionem Purgantem communem exhibere percipies.

Accidit interdum, maximè in Senibus, curatâ Febre, & purgato corpore, ægrum nihilominus valde debilem esse, & quandoque tussi, interdum
etiam

etiam fcreatu, magnam glutinofi viscofique, phlegmatis copiam expectorare. Hoc in casu vinum Malaganum annosum, cum pane tosto ei immisso, bibat æger.

Si superveniat Iliaca passio, præscribatur *Sal. Absinth. scrup. unum, ex cochl. uno, Suc. Limonium, manè & fero; intermediis temporibus capiantur aq. Menth. stillatit. sine Saccharo, cochl. aliquot, bis quâque horâ. Dum hæc fiunt, catulus vivens nudo ventri indefinenter accumbat. Postquam dolor cum vomitu per biduum triduumve cessaverit, exhibeatur Pil. Coch. maj. in aq. Menth. soluta, nec removendus catulus ante Pilularum usum.*

Ad recidivam præcavendam, persistat in usu prædictæ aquæ per longum tempus; & duplicatis pannis laneis ventrem à frigore defendat.

De Febre Pestilentiali 1665, 66.

Post venæsectionem in lecto celebrandam, æger stragulis obruatur, & Lacinia laneaincipiti alligetur; tum, si vomitus non adsit, hoc vel simile Hydroticum exhibe:

R. Theriac. Andromach. semidrachm. EleEt. de Ovo scrup. unum, Pulv. è chel. Cancr. comp. gr. duodecim,

*duodecim, Coccinel. gr. octo, Croc. gr. quatuor, cum
f. q. succ. Kermes. Fiat Bolus; quem fumat sextâ
quâque horâ, superbibendo cochl. sex seq.
Julapii:*

*R. Aq. Card. Benedict. & Scord. compos. ana
unc. quatuor, aq. Theriacal. stillatit. unc. duas, Syr.
Caryophyll. unc. unam. Misce, fiat Julap.*

Si adfit vomitio, hydroticum differatur, donec
solo tegumentorum pondere sudor promanare in-
cipiat, linteaminis parte vultui superinductâ.

Incepta Diaphoresis haustulis *Zythogalæ* sal-
viâ alteratæ, vel *Cerevisiæ*, cui macis aliquantu-
lum incoxeris, subinde repetitis, ad naturalis diei
spatium (i. e. horas 24.) est continuanda; in su-
dore licet jussulis confortativis ægrum reficere.

Ubi tumor enatus fuerit, venam aperire non
sustinui. Per horas adhuc à finito sudore viginti
& quatuor, ægro se in lecto continente frigus
cautè devitetur; indusium sponte suâ in cor-
pore arescere permittatur, potulenta omnia cali-
diusculè hauriantur, & *Zythogalæ* salviâ altera-
tæ usus etiamnum continuetur. In seq. luce *po-
tio purgat. communis* exhibeatur.

Anni 1667, 1668, Febrim Variolosam &
Variolas produxerunt.

Anni 1669, 70, 71, 72, Febrim Dysente-
ricam.

Anni 1673, 74, 75, Febrim Comatosam.

Curationem Febrium horum annorum non attingo; quoniam methodo in febre anni 1685, &c. descriptâ curari eas potuisse autumo.

De Febris Intermittentibus.

CUM rigore & horrore adoritur paroxysmus, quibus mox succedit calor, & huic tandem fudor, & subsequens ἀπυρεξία: licet in primis morbi diebus, Autumno maximè, aliquoties remissio potius quàm intermissio persentiscitur. In calore æque ac in rigore vomiturit ut plurimum ac vehementer, ægrotat miser, cum siti et lingua arida. In tenera ætate abdominis inflatio, in adultis crurum tumor febris solutionem; tonsillarum dolor, rauco, oculi cavi, facies Hippocratica, mortem denunciat.

R. Cort. Peruv. subtiliss. pulv. unc. unam, cum f. q. Syr. Caryophyll. vel de Rosis siccis. Fiat Electuarium, dividendum in duodecim doses; quarum unam capiat quartâ quâque horâ, superbibendo Vini cujuslibet haustum, incipiendo immediate post paroxysmum.

Si autem præscripti boli ventrem moverint, in haustu Vini dentur gutt. decem Laudan. liquid.

singulis vel alternis vicibus post assumptionem boli, ut opus fuerit.

Ad recidivam præcavendam (præcipuè in Quartana) repetatur processus prædictus singulis septimanis per tres alias vices.

Sin forma Pilularum magis arrideat,

R. Cort. Peruv. pulv. unc. unam, cum s. q. Syr. Caryophyll. Fiant Pilulæ mediocris magnitudinis; quarum capiat sex quartâ quâque horâ.

R. Cort. Peruv. pulv. unc. duas, Vin. Rhenan. libr. duas; stent simul in infusione frigida, & coletur per manicam Hippocratis. Usûs tempore capiantur unc. tres, tertiâ vel quartâ quâque horâ.

Sin ob vomituritionem, ferè continuam, Corticem deglutire nequeat æger, tum sexies, vel octies, spatio duarum horarum, Succi Limonum recens expressi cochl. unum, cum Salis Absinth. scrup. unum assumat; dein Laudan. liquid. gutt. sedecim, cum aq. Cinnam. fortior. cochl. unum; ac brevi post, cessante vomitu, Cortices usum aggrediatur.

In intermittentibus Vernalibus, nonnunquam emeticum, tempestivè propinatum, ut nempe ante paroxysmum negotio suo defungi possit, felicissime successit. Nonnunquam Enema in diebus intermittentibus, per triduum vel quatrimum injectum,

injectum, curationem absolvit. Quæ sequenti quoque modo tentari potest.

R. *Serpentar. Virgin. subtiliss. pulverifat. gr. quindecim, Vin. alb. unc. tres.* Sumat duabus horis ante Paroxysmum, & stragulis coopertus æger fudet per tres vel quatuor horas; idem faciendo per duas alias vices ante Paroxysmum.

Si ab ingeminatis Paroxysmis summè debilis fuerit æger :

R. *Conser-v. Flor. Borag. Bugloss. ana unc. unam, conser-v. Anthos. semunc. cort. Citr. condit. Nuc. moschat. condit. Theriac. Andromach. ana drachm. tres, confectio. Alchermes drachm. duas. Misce, fiat Opiata.* Capiat ad quantitatem avellanæ, manè & vesperi, superbibendo cochlearia paucula alicujus aq. Epidemicæ simplicioris, Saccharo edulcoratæ; interdicto interim enematum usu.

Si sub morbi exitum occurrat Hydrops, nondum tamen depulsâ Febre, curatio non est instituenda remediis purgantibus, sed infusionibus rad. *Raphan. Rustican. Summitat. Absinth. Centaur. min. Baccar. Juniper. cinerum Genist. &c.* in vino factis: exulante autem Febre, cathartici, & aperientibus.

Pro Infantibus Febre intermittente laborantibus :

R. *Aq. Cerasor. nigr. & vini Rhenan. ana unc. duas, cort. Peruv. subtiliss. pulv. drachm. tres, Syr. caryophyll. unc. unam. Misce, fiat Julap.* Capiat cochl. unum, alterumve, pro ratione ætatis, quartâ quâque horâ, donec Paroxyfmi nom amplius discrutient; instillando alternis vicibus, si Diarrhœa adfuerit, *Laud. liquid. gutt. unam vel duas.*

De Febre Stationaria, ab anno 1685, ad 1690.

CAlor & frigus se invicem excipiunt; artus pariter & caput dolent; pulsus interim fere sanus, nonnunquam tussis, dolor circa collum & fauces, exacerbatio Febris prope noctem; inquietudo, sitis, lingua vel humida, & ex omni parte pelliculâ albâ & scabra vestita, vel ficca, fusci coloris in medio, quam partem undique cingit fimbria inalbescens. A jugi in lecto decubitu coma & phrenesis; à calido regimine petechiæ, maculæ purpureæ, eruptiones (quas vocant) miliares morbillis magis rubentes, pulsus inordinatus, tendinum subsultus, atque ita tandem mors. Sudores in initio symptomatici vexant,

vexant, qui, si ab arte provocentur, viscosi à capite erumpunt, & materiam morbificam in caput aut in artus transferunt.

Mittatur sanguis ad unc. decem è brachio. Reiteretur Venæsectio, si modò respirationis difficultas, dolor capitis inter tussendum lancinans, & alia signa Peripneumoniæ nothæ adsint. In hoc casu tam Venæsectio quàm Catharsis repetenda, donec æger convaluerit.

Vesperis applicetur Epispasticum, & sequenti aurorâ Potio Lenitiva præscribatur; quæ ad tertiam vicem alternis diebus repetatur; & horâ somni post Catharsin haustus pacificus propinetur.

R. Aq. Paralyf. unc. tres, Syr. de Mecon. unc. unam, Succ. Limon. recent. extract. cochl. duo, Misce, fiat Haustus.

Aphthæ & singultus sponte suâ post curationem febris supervenientes, sponte evanescent. Si in longum tempus decurrant, facilè fugantur *Cortic. Peruv. unc. unâ, cum Syr. Papav. Rhæad. q. s. in formam Eleætuar. vel Pilular. redactâ, superbibendo haustum lactis deflorati.* Remedium hoc certissimè scopum attingit, si non frustrentur ejus vires, ex jugi ægri in lecto decubitu.

Diebus

Diebus à purgatione liberis sequentia præscribantur :

R. *Conserv. Lujul. & Cynosbat. ana unc. unam, conserv. Berber. semunc. Crem. Tart. drachm. unam, cum s. q. Syr. de Limonib. Fiat Electuarium;* de quo capiat ad magnitud. Nuc. moschat. ter in die, superbibendo sequent. *Julap. cochl. sex.*

R. *Aq. Portulac. Lactuc. Paralyf. ana unc. tres, Syr. de Limonib. fescunc. Syr. Violar. unc unam. Misce, fiat Julapium. Vel,*

R. *Aq. font. libr. unam, aq. Ros. Succ. Limonum, Sacchar. albiss. ana unc. quatuor. Coq. lenta inge, dum despumaverint. Capiat unc. tres ad libitum. Præscribatur quoque seq. Gargarisma.*

R. *Succ. Pomor. agrest. semilibr. Syr. de Rubo Idæo unc. unam. Misce, fiat Gargarisma.*

Si febris ita ventriculum infestet, ut æger positionem retinere nequeat, *Pil. Coch. maj. ad scrup. duas* exhibeantur; tum etiam hypnoticum est concedendum, verbi, gratiâ *Laudan. Londin. sesquigr. cum simili quantitate Mastich. vel Laudan. liquid. gutt. octodecim, in aq. Cinnamom. hordeat. unc. unam.*

Decoctum

Decoctum album paratum ex unc. una Cor. Cervi usti, in aq. communis libr. tribus cocti; & postea Saccharo albissimo edulcoratum, sit pro potu, ut & Cerevisia tenuis pro libitu.

Post Catharsin bis celebratam, concedatur ægro, pullorum carnibus vesci; & post ultimam Purgationem, modo febris aliquantulum deflagraverit, vini Canarini cochl. tria vel quatuor, manè & sero, ut & post prandium, per dies aliquot propinentur.

In Phrenitide, ut & Comate, nihil perinde confert, atque ægri caput radi, nullo admoto Emplastro, sed Piliolo tantum.

Si (quod fœminis Hystericis quandoque accidit) post venæsectionem, & purgationes hujusmodi iteratas, etiamnum duret, procurratque febris, modo signa Peripneumonix, & inflammationis circa partes vitales absint, singulis noctibus *Paregoricum*, & medicamenta hysterica, bis vel ter in die, injungantur.

De Infantibus Febre Stationariâ laborantibus.

H*irudines duæ utrinque ponè aures applicentur; dein Emplastr. Epispasticum cervici admoveatur.*

Cerevisiâ,

Cerevisiâ, quâ Rhabarbarum fuerit infusum, purgetur.

Si post Catharsin febris intermittere videatur, tum *Julapium cum Cortice Peruviano* (in Capite de febre intermittente pro infantibus descriptum) exhibeatur.

De Febre Scarlatina.

Æ State exeunte, infantes præcipuè infestat. Rigent & horrent sub initium; nec tamen admodum ægrotant; cutis universa maculis parvis, rubris, crebrioribus, latioribus, & magis rubentibus quàm in morbillis, interstinguitur. Ad duos tresve dies persistunt; quo quidem tempore evanescunt, & decedente subjectâ cuticulâ squammulis furfuraceis, ad instar farinæ, cutis conspergitur.

R. *Cor. Cervi usti, & pulv. è chel. Cancr. comp. ana semidrachm. Coccinel. gr. duo, Sacchar. crystall. drachm. unam. Misce, fiat pulvis subtiliss. in duodecim Chartulas dividend. quarum unam capiat sextâ quâque horâ, superbibendo cochl. duo vel tria sequentis Julapii.*

R. *Aq. Cerasor. nigr. aq. Lactis Alexeter. ana unc. tres, Syr. è succ. Citri unc. unam. Misce, fiat Julap.*

Applicetur etiam Epispasticum cervici, & qualibet nocte *paregoricum ex Syr. de Mecon.* propinetur; & postquam symptomata cessaverint, purgetur æger.

De Pleuritide.

INter Ver et Æstatem dominatur. A rigore et horrore orditur; quos statim comitantur calor, sitis, inquietudo, et cætera febrium symptomata; elapsis pauculis horis, æger vehementi dolore puncturio in laterum alterutro circa costas corripitur, qui nunc versùs omoplatas, nunc spinam, nunc anteriora pectoris sese propagat; tussi crebrâ excruciat. Materia spuito rejecta in initio morbi pauca est et tenuis, et sæpe sanguinis particulis intermixta; progressu verò copiosior et magis concocta, sanguine etiam permixto. Febris pari passu incedit cum tussi, spuito sanguinis, dolore, et pro ratione liberioris expectorationis sensim imminuitur; nunc alvus est astricta, nunc soluta nimis. Eductus è vena sanguis sevi liquati speciem præ se fert, ubi refrixerit.

D

Mittatur

Mittatur sanguis è brachio lateris affecti ad
unc. decem.

R. *Aq. Papav. Rhæad. unc. quatuor, Sal. Prunel. drachm. unam, Syr. Violar. unc. unam. Misce, fiat Haustus, sumendus statim à prima Venæsectione.*

R. *Amygd. dulc. excorticat. N° quinque, sem. Melon. Pepon. ana semunc. sem. Papav. alb. drachm. tres. aq. bord. sesquilibr. aq. Rosar. drachm. duas, cum s. q. Sacchar. cand. Fiat s. a Emulsio. Capiat unc. quatuor quartâ quâque horâ.*

R. *Decoct. Pectoral. libr. duas, Syr. Violar. et Cap. Ven. ana sescunc. Misce, fiat Apozem. Capiat femilibr. ter in die*

R. *Ol. Amygd. dulc. unc. duas, Syr. Violar. et Cap. Ven. ana unc. unam, Sacchar. cand. q. s. Misce, fiat Eclegma; de quo sæpe lambat.*

Oleum Amygd. dulc. per se vel Oleum sem. Lini recenter extract. exhiberi potest.

R. *Ol. Amygd. dulc. Lilior. et unguent. Dialthææ, ana unc. unam. Misce, fiat Linimentum; quo inungatur latus affectuum manè et ferò, superimponendo fol. Brassicæ.*

Repetatur

Repetatur Venæsectio ad tres alias vices ad eandem quantitatem, quatuor diebus continuis, ubi dolor et respirandi difficultas suadent.

De Peripneumonia notha.

Ingruente Hyeme, et sæpe sub ejus exitum emergit; insultu primo nunc incalescit, nunc friget æger; ex motu quolibet vertiginosus est, rubent et inflammantur genæ oculique, tussit, et inter tussendum dolor capitis lancinans premit, potulenta vomitu rejicit; urina turbida est et intensè rubet, sanguis pleuriticorum æmulus, anhelus crebrò et celeriter spiritum ducit dolente thorace. Ab asthmate sicco planè distinguitur, quòd in isto nusquam comparant febris indicia, in hac manifestò se produnt; licet minora longè et magis obscura, quam in peripneumonia vera

Mittatur sanguis è brachio dextro ad unc. decem. Die sequenti æger hanc potionem sumat :

R. Cassia extract. unc. unam, Glycyrr. drachm. duas, Ficus pingues N^o quatuor, fol. Senn. drachmas duas et semidrachm. Agaric. trochiscat. drachm. unam. Coq. s. q. aquæ ad unc. quatuor, in colatur. dissolv. Mannæ unc. unam, Syr. Rosar. solut. semunc.

Si verò potionem assumere nequeat, capiat *Pil. Coch. maj.* scrup. duos, horâ quartâ matutinâ.

Sequenti die celebretur iterum Venæsectio, ad eandem quantitatem; ac postero die repetatur Catharsis; quæ porrò repetenda est alternis diebus, vel post majora intervalla, pro ratione virium: atque insuper si Symptomata non cessaverint, extrahatur iterum sanguis semel adhuc, bis, vel sæpius, diebus aliquot interjectis, prout res postulaverit; sed ut plurimum Venæsectio bis celebrata sufficiet. Interim, dum hæc fiunt, præsertim in diebus à purgatione vacuis, utatur *decocto Pectorali, Eclegmate, et oleo Amygd. dulcium*, in Pleuritide descriptis.

De Rheumatismo.

Rigorem et horrorem, et cætera febrium symptomata patiuntur; elapso die uno alterove (est et ubi citius) dolor adest atrox, nunc in hoc, nunc in illo artu, in carpis, humeris et genibus præsertim, vicissim hos relinquens et illos occupans; rubore, et tumore in parte, quam postremùm affecit, adhuc residuis. Febris sensim evanescit, manente dolore; quin et nonnunquam immaniùs sæviente. In lumbagine rheumatica immanis dolor adest, circa lumborum regionem

regionem fixus, nephritim mentiens, nisi quòd æger non vomituriat, qui procumbere nequit; sed vel è lecto exilit, vel super eodem erectus sedet, corpore perpetuâ agitatione nunc versus anteriora, nunc posteriora inclinato. Sanguis pleuriticorum similis.

Mittatur sanguis è brachio lateris affecti ad unc. decem.

R. *Aq. Nymph. Portulac. Lactuc. ana unc. quatuor, Syr. de Limonib. fescunc. Syr. Violar. unc. unam. Misce, fiat Julap. de quo bibat ad libitum.*

Præscribenda *Emulsio quatuor Sem. frigid. maj. Cataplasma è mica panis albiss. et lacte Croco tincto applicetur parti dolenti.*

Die sequenti eadem sanguinis quantitas detrahatur; atque iterum, die uno vel altero interjecto, reiteretur; atque porrò quater vel pluries, si opus fuerit: hoc observando, ut post secundam Venæsectionem, majora sint intervalla inter singulas sanguinis missiones.

Diebus à Phlebotomia vacuis *Enema è lacte saccharato subinde injiciatur, vel sequens:*

R. *Decoct. commun. pro Clystere libr. unam, Syr. Violar. et Sacchar. culinar. ana unc. duas. Misce, fiat Enema.*

Si imbecillitas ægri repetitionem Phlebotomiæ

mia non ferat, tum, post secundam vel tertiam Venæsectionem, Curatio hac methodo tentanda.

Capiat alternis diebus *portionem purgativam communem*, donec convaluerit, et iisdem noctibus Paregoric. *ex Syr. de Mecon.*

Sin his remediis non cedat, & æger ob imbecillitatem evacuationes qualescunque ferre nequeat, aggrediatur usum *Elect. & aq. Antiscorbutic.* in scorbuto descript. quæ etiam remedia locum habent in Rheumatismo Scorbutico.

In Juvenibus, atque iis qui temperatè vixerunt, vino non plus æquo dediti; Rheumatismus *Diæta* simplici admodum refrigerante & mediocriter nutriente, æque feliciter, ac repetitis Venæsectionibus (quas minus ferre queant) profligari potest. Ex. gratiâ,

Solo *Lactis sero* ad dies quatuor vescatur æger; postea præter serum pane similagineo semel in die loco prandii, donec penitus convalescat; nisi quòd postremis diebus iterum panem in coenam indulgere liceat. Symptomatis cessantibus, carnes pullorum elixorum, cæteraque eupepta concedantur; tertio autem quoque die solo lactis sero victitet, donec tandem pancreaticè valeat.

De Febre Erysipelatosa.

NULLA non corporis pars, præsertim facies, tumet, dolet & summè rubet; pustulæ densæ, parvæ, in vesiculas subinde faceßunt, quæ per frontem caputque serpunt; oculi tumore obruti, rigor & horror, atque reliqua febris indicia adsunt. In alia hujus morbi specie, liquorum attenuantium potationi superveniente, febricula adest, pustulæ urticarum puncturas referentes; nonnunquam in vesiculas sublatae, mox recedentes, tuberculorum more sub cute se condentes, maximè pruriunt, & scalpendo rursus apparent. Est & alia eruptionis species, pectus ut plurimum obsidens; macula nimirum lata, cuti vix supereminens, porriginosa cum squammulis flavis; qua vigente, æger bene se habet, eadem evanescente, leviter ægrotat; urina turbida & flava. Iisdem remediis, quibus pruritus ferinus, cedit; vino utatur æger & carnibus eupeptis.

Mittatur *sanguis* è brachio ad unc. novem vel decem. Die sequenti sumat *portionem communem purgativam*.

R. Rad. Althææ & Lilior. ana unc. unam, fol. Malv. Sambuc. Verbasc. flor. Chamæmel. Melilot. summitat.

summitat. Hyperic. & Centaur. minor. ana manipulum unum, sem. Lini, Fœnugræc. ana semunc. Coq. s. q. aq. ad libr. tres. Coletur liquor, & tempore usûs, adde singulis libris decocti Sp. Vini unc. duas. Stuphæ è panno laneo huic decocto immersæ, ac expressæ, calidè admoveantur bis in die, & pars affecta post fotum sequenti mixturâ illinatur.

R. Sp. Vini semilibr. Theriac. Androm. unc. duas, pulv. Piperis longi, & Caryophyll. ana drachm. duas. Fiat mixtura; quâ Charta Emporetica madefacta, parti affectæ circumvolvatur.

Si primæ Venæsectioni non cedat morbus, tum repetatur; & nondum cessante, ad duas alias vices celebretur, interposito semper die uno.

Diebus à Venæsectione liberis *Enema è Lactē cum Syr. Violarum, Emulsio refrigerans, & Julap. refrigerans, sunt præscribenda.*

De pruritu ferino, & inveteratis cutis eruptionibus, quæ Venæsectioni & Catharsi non cedunt.

*R. T*heriac. Andromach. semidrachm. Elect de Ovo scrup. unum, rad. Serpentar. Virgin. subtiliss. pulver. gr. quindecim, Lapid. Bezoar. oriental.

ental. gr. quinqae, cum f. q. Syr. è conditur Citri. Fiat Bolus, horâ somni fumendus per dies viginti & unam, superbibendo cochl. sex, sequent. Julapii:

R. Aq. Card. Benedict. unc. sex, aq. Epidem. & Theriacal. stillat. ana unc. duas, Syrup. Caryophyll. unc. unam. Misce, fiat Julap.

Singulis mantutinis capiat liquoris possetici semilibr. calidè, & fudet horæ unius spatio.

His finitis, si pustulæ adhuc non evanuerint, sequenti Linimento partes affectæ inungantur :

R. Unguent. ex Oxylapatho unc. duas, unguent. Pomati unc. unam, flor. Sulpur. drachm. tres, ol. Rhodii semisrup. Fiat Linimentum.

Veruntamen Medicamenta præscripta haud usurpentur, nisi Venæsectione & Catharsi ritè præmissis.

De Angina.

A Ngina inter Ver & Æstatem ut plurimum aggreditur. Sequuntur febris insultum dolor & faucium inflammatio; unde à tumore uvulæ, tonsillarum, & laryngis, nec deglutire queat æger, nec spiritum ducere.

Mittatur sanguis è brachio copiosè. Tangantur partes inflammatae melle Rosaceo, Sp. Vitrioli, vel Sp. Sulphuris ad summum acorem permixto, vel Sp. Vitrioli solo. Mox Gargarisma frequens usurpetur, non vulgari modo; sed ita ut sine ulla agitatione in ore contineatur, donec incalescat; dein expuatur, & repetatur subindè.

R. Aq. Plantag. Ros. rubr. & Sperm. Ranar. ana unc. quatuor, album. Ovor. in aquam agitando redact. N^o tres, Sacchar. crystall. drachm. tres. Misce, fiat Gargarisma.

Emulsio refrigerans, in Pleuritide descripta, indies fumatur.

Sequenti manè, nisi febris & dolor inter deglutendum remiserint, Venæsectio repetatur; Catharsi in diem posterum rejectâ, aliàs Catharticum lenitivum exhibeatur.

Manente adhuc affectu (quod oppidò rarum) repetatur adhuc Venæsectio, & Catharsis: Epispasticum amplum ac forte applicetur cervici post primam Venesectionem.

Omni manè, nisi diebus purgationi datis Enema refrigerans & Emolliens injiciatur. Diætâ tenui utatur æger; & lecto per horas aliquot quotidie absistat.

In his omnibus Febribus, quas intercurrentes
appello,

appello, ut etiam in illa, quæ stationaria est, cautè observandum, quòd æger à lecto abstineat magnam diei partem; ut jusculis hordeaceis, avenaceis, ac id genus aliis victitet; & cerevisiam tenuem lupulatam & hydrogalam pro potu ordinario bibat.

De Morbillis.

INfantes plerumque impetunt. *Primo* die rigent horrentque, calent & frigent alternatim. *Secundo* consummatum febrim accerfunt. Ægritudo vehemens, sitis, inappetentia, lingua alba (non verò ficca) tussicula, capitis & oculorum gravedo, & somnolentia perpetua, acriter premunt; humor è naribus & oculis jugiter stillat: quæ lachrymæ certissimum morbillorum signum. Huc accedunt sternutatio, tumor palpebrarum paulo ante eruptionem, vomitus, diarrhœa, cum dejectionibus colore viridi, indredientibus præsertim. Symptomata ingravescent ad *quartum* usque diem; quo quidem die (nonnunquam *quinto*) in fronte & facie maculæ parvæ, rubræ, pulicum morsibus per similes prodeunt, quæ numero & magnitudine auctæ racematim coalescunt, & faciem maculis rubris majusculis interstinguunt: Hæ maculæ è par-

vulis papulis, supra cutim paululum elevatis conflantur, quarum protuberantia digito levi, vix oculorum acie deprehendi possit.

A facie, quam primò solùm occupant, ad pectus ventremque, crura deinde tibiasque propagantur maculæ: in his autem partibus latæ & rubræ, superficiem cutis non superantes conspiciuntur. Eruptione morbillorum non perinde deliniuntur Symptomata ac in variolis. Vomitus post eruptionem nullus; sed tussicula & febris cum spirandi difficultate intenduntur, in oculos defluxio, somnolentia & inappetentia perseverant. Die *sexto*, aut circiter frons & facies asperescunt, emorientibus pustulis, ruptâque cuticulâ; in reliquo corpore maculæ latissimæ sunt, & maximè rubescunt. *Octavo* circiter die in facie evanescunt, & vix in reliquo corpore permanent. *Nono* nullæ prorsus sunt; per faciem verò, & artus quandoque, & totum corpus in farinam quandam & squammulas facessunt; & tunc temporis febris, spirandi difficultas & tussicula augentur. In adultis à calido regimine livescunt primò, mox nigrescunt exanthemata.

R. *Decoct. Pectoral. sesquilibr. Syrup. Violar.*
 & *Cap. Ven. ana jescunc. Misce, fiat Apozema.*
 Capiat

Capiat unc. tres vel quatuor, ter vel quater in die.

R. *Ol. Amygd. dulc. unc. duas, Syr. Violar. & Cap. Ven. ana unc. unam, Sacchar. cand. albiss. q. s. Misce, fiat Eclegma*; de quo sæpius lambat, præcipuè quando tussis urget.

R. *Aq. Cerasor. nigr. unc. tres, Syr. de Mecon. unc. unam. Misce, fiat Haustus*, singulis noctibus fumendus, à primo morbi insultu, usque dum convaluerit æger; dosin augendo vel imminuendo pro ratione ætatis.

Æger se contineat in lecto per biduum post primam eruptionem.

Si post Morbillorum discessum, Febris, respirandi difficultas, & alia Symptomata Peripneumoniam mentientia supervenerint, sanguis liberaliter extrahendus è brachio, semel, bis, vel ter, prout opus fuerit; convenienti spatio interposito inter singulas Venæsectiones. Atque etiam continuentur *decoctum Pectorale supra descriptum*, ut & *Loboch.* vel. *Ol. Amygd. dulc. per se.* Circa diem duodecim ab invasione Cathartico lenienti purgetur.

Diarrhœa, quæ Morbillos excipit, Venesectione sanatur.

De Variolis.

Distinctæ sunt vel confluentes : & in DISTINCTIS invadunt rigor & horror, calor intensus, capitis & dorsi dolor vehemens, vomitum : in adultis ingens in sudores propensio (& hinc minime confluxuras esse licet conjicere), dolor sub scrobiculo cordis si manu prematur, stupor & somnolentia ; nonnunquam & insultus epileptici, in infantibus præsertim : quibus si dentitioni peractâ corripiantur, in procinctu esse variolas possis prædicere ; ita ut si fortè insultum epilepticum sub vesperam patiantur, sequenti aurorâ in conspectum se daturæ sunt variolæ, mites ut plurimum & rarissimè confluentes.

Quarto inclusivè ab invasione die, nonnunquam feriùs, rarò tamen ante illum erumpunt ; quo tempore vel minuuntur Symptomata, vel prorsus evanescunt. In eruptione autem subrubræ primò pustulæ, tenuissimarum acicularum puncta æquantes, sparsim se produnt per faciem, collum, pectus, & corpus universum ; tunc in faucibus dolor, qui cum pustulis surgentibus augetur.

Circiter *octavum* à primo insultu diem intervalla postularum, priùs alba, rubere jam incipiunt, in tumorem attolli, & dolore tensivo affici ;
extenduntur

extenduntur palpebræ, & ut vesica inflata, oculos claudunt. Proximæ à facie intumescunt manus, digitique distenduntur; pustulæ faciei antea læves & rubræ, jam asperæ (primum maturationis indicium) & subalbidæ apparent; fucum insuper luteum, colore à favo non abundentem evomunt; faciei & manuum inflammatio jam summa in pustularum instertitiis colorem exhibet floridum, & rosarum Damascenarum æmulum; quem quidem colorem, quo mitiores sunt variolæ, eo magis tum pustulæ tum cutis interjecta ad amissim exprimunt. Quæ faciem occupant pustulæ, asperiores quotidie ac magis flavæ pro maturationis ratione; quæ manus & reliquum corpus, minùs asperæ albæque magis, conspiciuntur indies.

Die *undecimo* faciei tumor & inflammatio recedunt; pustulæ maturæ & justam magnitudinem (viz. pisi grandiusculi) adeptæ exarescunt deciduntque: *decimo quarto* vel *quinto* pereunt funditus. Manuum autem pustulæ pertinaciores, albæ adhuc & recentes die uno aut altero moras trahunt, tandem dirumpuntur; cæteræ autem, faciei nimirum & corporis desquamantur, & in facie squamulis hisce furfuraceis succedunt foveæ.

Per totum morbi decursum alvus vel prorsus constipatur, vel rarissimè dejicit.

Maxima

Maxima eorum pars, qui ex hoc morbo pereunt, octavo die in discretis, undecimo autem in confluentibus intereunt: Quippe cum in discreto hoc genere promoventur sudores tum cardiacis, tum regimine calidiore, prædicto die facies, quæ turgida, & per interstitia pustulis interjecta inflammari debuerat; è contra, flaccida reperitur & albescens, pustulis nihilominus rubentibus & elevatis, etiam post ægri mortem; sudor, qui huc usque manaverat, derepentè evanescit; æger interim phrenitide corripitur, anxietate, jactatione, ægritudine, vehementibus; urinam parcè reddit ac frequenter; & tandem paucissimarum horarum spatio ad plures migrat.

In CONFLUENTIBUS eadem Symptomata (sed atrociora) febris scilicet, anxietas, ægritudo, vomituritio, &c. immanius sæviunt; licet non ita promptè, ac in discretis, in sudores dissolvitur æger. Diarrhœa nonnunquam eruptionem præcedit, & ad diem unum aut alterum post illam protrahitur, quod in discretis vix contingit.

Tertio die, aut citiùs, rarò tardiùs, erumpunt; & quo citiùs, eo magis confluunt. Quandoque ad *quartum* vel *quintum* diem differtur eruptio ob atrox aliquod symptomata, verbi gratiâ, acutissimum dolorem in lumbis, nephritici æmulum, in latere pleuritici, in artubus rheumatici, in ventriculo cum ingenti ægritudine & vomitu. Non
perinde

perinde ac in discretis, mox ab eruptione remittunt symptomata, sed & febris & alia ad multos etiam dies post eruptionem postularum ægrum discruciant. Nunc erysipelatis ritu, nunc morbillorum erumpunt; eruptionis licet tempore planè distinguantur.

Crescente morbo, non in molem aliquam spectabilem attoluntur; sed in facie sibi invicem implicitæ, tanquam vesicula rubra, vultum omnem contegunt, quem maturius elevant quàm discretæ: postmodum ad instar pelliculæ albæ vultui agglutinatæ cutis superficiem non admodum superant.

Præterlapso die *octavo*, pellicula alba quotidie paulatim magis exasperatur, colore fusco: Intensus magis est dolor cutis, donec tandem in truculentiori morbo non nisi post diem *viceſimum* latioribus laminis desquamatur. Hoc interim observatu dignum, quòd quanto pustulæ maturescentes propiùs ad colorem subfuscum vergunt, eò deteriores lentiùs abscedunt; quo magis autem flavescent, eò minus confluxerunt, & ocyùs se proripiunt. Ubi primùm deciderit pellicula, nullâ scabritie vultus afficitur; at verò mox illam excipiunt squamulæ furfuraceæ, indolis perquam corrosivæ, quæ foveas relinquunt patentiores, & sæpe cicatrices. Quandoque humeri & dorsum cuticulâ denudantur. Morbi

F

periculum

periculum à pustularum frequentia & numero in facie solâ, æstimandum. Pustulæ manuum & pedum majores, & quo altiùs ab extremitatè artuum ascenderis, eo sensim minores & contractiores extant. In adultis salivatio, in infantibus diarrhœa (licèt non ita certò) confluentium comes. Ptyalismus nunc cum eruptione se prodit, nunc *biduo triduòve* præterito, materiam primò tenuem, die *undecimo* viscidiorè ægerrimè excreat. Siticulosus est æger, voce raucâ, somnolentiâ & stupore ingentibus corripitur, inter bibendum subinde tussit, & potus per nares revertitur. Tunc cessat, ut plurimum salivatio, cui nisi faciei intumescencia (quæ licèt hoc ipso die pro morbi genio aliquantisper remitti debeat, non tamen nisi post diem unum alterùmve omnino recedere) & manuum jam insigniter incipiens, & diutiùs perdurans suppetias tulerint, ægro protinus moriendum est. Diarrhœa non ita maturè infantes occupat, ac ptyalismus adultos.

In utraque variolarum specie febris ab insultu ad eruptionem dominatur, inde dat inducias ad pustularum maturationem, quâ peractâ, desinit.

Superveniunt à malo regimine symptomata anomala; qualia sunt, postularum flacciditas & subsidentia, phrenitis, coma, maculæ purpureæ

reæ pustulis interspersæ, & in earum summitate maculæ nigræ exiguæ in medio subsidentes, sanguinis miæctus & sputum sub initio morbi, urinæ suppressio.

Seperationis tempus cum febrili ebullitione tribus vel quatuor primis diebus transigitur. Expulsio per reliquum morbi tempus, mediantibus parvis abscessibus, in carne perficitur.

Dies in quo maximè periclitatur æger, in confluentibus in minimè crudo, & maximè vulgari genere, à primo morbi insultu, est *undecimus*, in crudiore adhuc *decimus quartus*, & in crudissimo *decimus septimus*; nonnunquam tamen, sed rarius, non ante diem *vicesimum primum* moritur æger. Quinimo per spatium illud omne, quod inter dies undecimum, & decimum septimum interjacet, appetente vespèrâ, molestissimo inquietudinis paroxysmo, quotidie vexatur æger.

Mittatur sanguis quovis ex tribus primis diebus ab invasionè ad unc. novem vel decem; & postea *Vomitorium* exhibeatur, ad unc. unam vel fescunc. *Infusionis Croci Metallorum*.

His primis diebus diluatur sanguis frequenti potatione Cerevisiæ tenuis lupulatae. Cui Vitrioli Spiritus immisceatur usque ad plenam pustularum eruptionem.

Cum Variolæ omnes eruperint (quod ut plurimum est sexto die post invasionem) vesperi propinetur *Syr. de Mecon.* unc. una; quæ repetatur dehinc singulis noctibus ad diem decimum post invasionem. Eâ nocte, si Variolæ è Confluentium genere fuerint, augeatur dosi ad fescunc. quæ dein repetatur ad unc. unam, manè, & ad fescunc. ferò, singulis noctibus, donec æger convaluerit.

Si *Syr. de Mecon.* minus congruat, substitui possit *Laudan. liquid.* viz. gutt. octodecim pro unc. una Syrupi, & gutt. viginti & quinque pro fescunc. Hoc interim observandum, quòd si Paregoricum, bis in die exhibitum, orgasmum compescere non valeat (quod in Variolis insigniter Confluentibus sub finem earum sæpe accidit) tum octavâ quâque horâ exhibendum, vel sæpius, si opus fuerit.

At si Variolæ interstinctæ fuerint, fatis erit, ut solummodo singulis noctibus, post plenam eruptionem exhibeatur Paregoricum, atque etiam in minori dosi.

Qualiscunque autem generis Variolæ fuerint, atque etiam qualicunque morbi tempore, si Phrenitis acciderit, omnino oportet, ut inordinato spirituum motui frænum injiciatur; ac proinde si prior Paregorici dosi metam non attingat, alia atque alia assumatur, donec tumultus
penitus

penitus compescatur; interposito inter singulas doses spatio aliquo, ut pernoscere valeamus, utrùm dosis ultima id, quod quærimus, præstiterit, antequam nova ingeratur.

Si omnimoda urinæ suppressio acciderit, æger e lecto eximatur, & aliquantulum obambulet.

Si saliva ob calorem sit adeò viscida, ut expectorari non possit, tum Gargarisma cum syrinx saepe in fauces injiciatur. Componatur è *Cerevisia tenui* vel *aq. bord. cum Melle Rosarum*; vel sequens usurpari poterit:

R. *Cort. Ulmi drachm. sex, rad. Glycyrrhiz. semunc. Passul. enucleat. N° viginti, Ros. rub. pug. duas. Coq. s. q. aq. ad. sesquilibr. in colatur. dissolv. Oxymel. simp. & Mell. Rosar. ana unc. duas. Misce, fiat Gargarisma.*

Si Epispastico opus fuerit, amplum fatis & acre nuchæ applicetur nocte istâ, quæ magnam morbi crisin præcedit, mox ab assumpto Paregorico; plantis quoque pedum applicari potest Allium, à die octavo, usque ad morbi finem, singulis diebus renovandum.

Si infans de Symptomatis, dentitionem comitantibus, jam securus, derepente spasmo corripitur, hic cogitandum est convulsionem istam, fortassis à naturæ conatu, quæ Variolas, scarlatinam Febrem, aut Morbillos, in corporis habitum

tum protrudere fatagit, pendere : applicetur itaque *Emplast. Epistpasticum* nuchæ, lecto quamprimum committatur æger, exhibeatur insuper Cardiacum, cui Paregorici pauxillum est admiscendum, puero nempe trienni, *Laud. liquid. gutt. quinque in aq. Epidem. cochl. uno.*

Si die undecimo, vel alio quovis post eum, Febris secundaria cum inquietudine, jactatione, & cæteris id genus symptomatis, usque adeo efferatur, ut Paregoricis utcunque repetitis sufflaminari nequeat, & mors quasi immineat, tum sanguis ad fatis magnam quantitatem illicò detrahatur, nempe ad unc. duodecim, vel circiter; atque porrò repeti possit semel vel bis in sequentibus diebus, si symptomatum dictorum ratio idem postulârit; at non alias. Catharsis etiam blanda die decimo tertio (non antea) vel quovis alio die eum insequente (modo Venæsectio præcesserit) institui possit, nempe ex *Electuarii Lenitiv. unc. unam, dissolut. in aq. Cicbor. vel lactis Alexeter. unc. quatuor.* Veruntamen nec Venæsectio nec Catharsis impediunt, quo minus Paregorica in usum veniant; quæ (haud obstantibus iis) tam quoad largam dosin, quàm repetitam, exhiberi debent, si opus adhuc fuerit: nam adhæc in hoc morbo semper confugiendum.

Quando

Quando Pustulæ perfectè exaruerint, inungatur facies Linimento ex æqualib. partib. *ol. Amygd. dulc. & Pomat.* per biduum ; at non ultra.

Die vicesimo uno post invasionem, mittatur sanguis è brachio ; & sequenti die Catharsis celebranda, quæ porrò alternis diebus, ad tres alias vices, repetatur.

Quoad Regimen ; è lecto abstineat ad sextum diem post invasionem ; in quo postea se contineat usque ad decimum septimum, non aliis stragulis tectus, quàm quibus sanus uti solebat.

Fusculis Avenac. hordeac. Pomis coct. et Cerevisiâ tenui victuet ; & post undecimum diem *Vini Hispanic. cochl.* quatuor vel quinque bis in die exhibeantur, si æger voluerit.

Si crurum tumor, non evacuationibus præscript. cedat, tum fotu *fol. Malv. Verbasc. Sambuc. Lauri,* cum *floribus Chamæmel. & Melilot.* in *Lacte coct.* facilè fugatur.

Si primis morbi diebus æger Hæmoptoë laboret, vel urinam reddat sanguineam, tum pulvis et tinctura, quæ in capite de Hæmoptoë præscribuntur, sextâ quâque horâ (donec symptomata ista prorsus cessaverint) diligenter exhibeantur. Quo etiam casu Paregorica liberali manu propinanda.

De Choreâ Sancti Viti.

Convulsionis species quædam est; pueros puellasve à decimo ætatis anno ad pubertatem invadit. Prodit se claudicatione, vel instabilitate alterutrius cruris, quod æger post se trahit fatuorum more; manum ejusdem lateris, vel pectori vel alii alicui parti applicitam, nequit continere in eodem situ horæ momento, sed in alium situm & locum convulsione distorquetur, quicquid æger contra nitatur; antequam poculum ad os possit adducere, mille gesticulationes, circulatorum instar, exhibebit: Non enim rectâ lineâ ori admovet, sed deductâ à spasmo manu, huc illuc aliquandiu versat, donec tandem fortè fortunâ, labris propius apponens liquorem derepentè in os injicit, & avidè haurit; deditâ tanquam operâ, ut spectantibus risum moveret.

Sanguis ad unc. octo plus minus, pro ætate, ex brachio educatur.

Die sequenti, dimidia pars, vel quiddam amplius, pro ratione ætatis, *portionis commun.* hauriatur; & vesperi haustulus sequens propinetur:

R. *Aq.*

R. *Aq. Cerasor. nigr. unc. unam, aq. Epi-
lept. Langii drachm. tres, Theriac. Andromach.
scrup. unum, Laudan. liquid. gutt. octo. Fiat
Haustus.*

*Potio Cathartic. ad tres vices, alternis die-
bus repetatur; & haustus Paregoricus iisdem no-
ctibus.*

Postea sanguis iterum extrahatur; & ad Ca-
tharfin, uti priùs, æger revertatur, & sic san-
guis mittatur, & alvus subducatur ad tertiam
quartamve vicem; spatio tamen inter alternas
evacuaciones observato, ut nihil periculi ægro
immineat.

Diebus à purgatione vacuis sequentia præ-
scribantur :

R. *Conserv. Absinth. Roman. & flaved. Au-
rantior. ana unc. unam, Conserv. Anthos semunc.
Theriac. Andromach. vet. & Nuc. moschat. con-
dit. ana drachm. tres, Zinzib. condit. drachm. unam,
Syr. è succ. Citr. q. s. Fiat Electuar. de quo
capiat ad magnitud. Nuc. moschat. manè, et
horâ quintâ pomeridianâ, superbibendo vini
sequentis cochlear. quinque :*

R. *Rad. Pæoniæ, Enul. Campan. Imperator. &
Angelic. ana unc. unam, fol. Rut. Salv. Betonic.
Chamædr. Marrub. alb. & summitat. Centaur.*

min. ana manipul. unum, baccar. Juniper. drachm. sex, Cortic. duor. Aurantior. Incidantur & infundantur frigide in Vini Canarini libr. sex. Coletur tantummodo usûs tempore.

R. Aq. Rut. unc. quatuor, aq. Epilept. Lang. & Bryon. comp. ana unc. unam, Syr. Pæon. drachm. sex. Misce, fiat Julap. Capiat cochl. quatuor singulis noctibus cubitum iturus, instillando Sp. Cor. Cervi gutt. octo.

Applicetur plantis pedum Emplast. è Caranna.

Ob Recidivæ metum pertundatur ei vena, & ad dies aliquot purgetur, eâ ipsâ anni sequentis tempestate (vel paulo ante) quâ morbus invasit.

Verisimile mihi videtur, quod hæc methodus curationi Epilepsiæ Adulorum convenire possit; quod tamen non adhuc expertus sum. Cum verò Chorea Viti ætates teneras adoriri soleat, in Epilepsia Adulorum tam sanguinis detrahendi quantitas, quàm Catharticorum dosis adaugeantur.

De Apoplexia.

SOmnus est profundissimus, & omnimoda sensûs & motûs privatio, excepta respiratione, quam ægri habent difficilem cum flertore.

Mittatur

Mittatur *sanguis* è brachio ad unc. duodecim quamprimum, ac postea ex venis jugularibus ad unc. octo: deinde *Vomitorium ex fescunc. vel unc. duabus, Infus. Croc. Metal.* propinetur statim.

Emplastr. Epispastic. satis amplum, ac forte cervici applicetur.

Dum hæc aguntur, erectus sedeat æger in lecto, nec stragulis nimis obrutus.

Sp. Sal. Armoniac. optimè rectificatus admoveatur naribus.

Finitâ Vomitorii operatione, subinde exhibeantur cochl. tria vel quatuor sequentis Julapii:

R. *Aq. Rutæ unc. quatuor, aq. Bryon compos. & Antiepilept. Lang. ana unc. unam, Sp. Cor. Cervi gut. viginti, Sacchar. crySTALL. q. s. Fiat Julap.*

Vel cochleare unum *Sp. Lavendulæ compos.* per se propinare possit bis vel ter, durante paroxysmo, horâ dimidiâ vel integrâ interpositâ.

Cavendum est, ne Cardiaca plus justo callida, ac nimis frequenter (uti mos est) exhibeantur; nam quacunque demum specificâ virtute pollere videantur, plus damni quam emolumenti ægro apportant, utpote quæ humores fundere (ac proinde malum augere) apta nata

sunt: quod etiam incommodum non minùs infertur ex nimia stragulorum congestione.

Paroxyfmo jam finito, ad præcavendam recidivam fequentia exhibeantur:

R. *Pil. Coch. maj. scrup. duos.* Capiat tertîa quâque die per sex vices, horâ quartâ matutinâ, superdormiendo.

R. *Conserv. flor. Salv. Rorismarin. ana unc. unam, Conserv. flaved. Aurant. drachm. sex, Nuc. moschat. condit. & Zinzib. condit. ana semunc. Theriac. Androm. vet. drachm. duas, pulv. elect. Diamb. Diamosch. dulc. ana drachm. unam, cum s. q. Syr. conditur. Citr. Fiat Opiata.* Capiat ad magnitudinem castaneæ manè et ferò, superbibendo *aq. Epilept. Lang. cochl. duo.*

R. *Ambr. gris. semidrachm. Ol. destil. sem. Anisi, Cinnamom. Nuc. moschat. ana gutt. duas, ol. Caryophyl. gutt. unam, Sacchar. in aq. flor. Aurantior. solut. unc. quatuor. Fiant s. a. Tabellæ;* quarum capiat unam ad libitum.

Ab usu potûs generosioris cujusvis sibi temperet; vescatur juculis avenaceis, hordeaceis, ut & ex pullis gallinaceis confectis; & quandoque
etiam

etiam (præcipue inter purgandum, carne pul-
lorum, agnorum, ac id genus ciborum eupepton.

De Ophthalmia.

EX oculorum inflammatione patet.

Mittatur *sanguis* è brachio ad unc. decem.
Sequenti die sumat *portionem purgativam commu-*
nem, quæ repetenda est per duas alias vices, duo-
bus diebus interpositis; iisdem noctibus sumat
haustum Paregoricum ex Syr. de mecon. unc. unam.

Diebus à purgatione vacuis sumat ter aut qua-
ter in die unc. quatuor *Emulsionis ex sem. frigid.*
maj. & Papav. alb.

R. Aq. Plantag. Ros. rub. & spermat. Raner.
ana unc. unam, pulv. Tutie præparat. drachm.
unam. Fiat Collyrium; cujus guttæ aliquot in-
stillentur oculis bis in die; at non incipiendum,
nisi post primam purgationem.

Si his remediis affectus haud cedat, repeta-
tur Venæsectio semel vel bis (præcipue si san-
guis Pleuriticus apparuerit) ut etiam Catharsis.

Abstineat ab usu vini & cujusvis liquoris ge-
nerosi; ab usu etiam ciborum coctum difficilium,
& sale conditorum; & diebus inter purgationes
bibat *hydrogalam* coctam.

Nota,

Nota, quod sæpè accidit, quòd Venæsectioni & Catharfi utcunque repetitis Ophthalmia non cedit; hoc in casu *Paregoric. ex Syr. de Mecon. unc. unam*, singulis noctibus exhibitum, curationem sine aliorum suppetiis absolvit.

De Uteri Procidentia.

R. *C*ort. *Querc. unc. duas.* Coq. in aq. font. libr. quatuor ad libr. duas, sub finem addendo Cortic. *Granator. contus. unc. unam, flor. Ros. rub. Granator. ana manipulos duos;* dein adde *Vini rubr. semilibr.* Colatura fit pro Fortu; qui cum pannis laneis parti affectæ admoveatur manè horis duabus, antequam è lecto asurgat, & nocte post decubitum, donec Symptoma penitus evanuerit.

De Paroxysmo Nephritico.

*A*Dsunt dolor fixus in lumborum regione; urina cruenta; arenularum aut calculi excretio; stupor cruris è directo renis laborantis; testis retractio ejus lateris, in quo est dolor; nausea & vomitus. Dolor colicus Nephritico haud absimilis; licèt in quibusdam symptomatibus

tis planè discrepet, quæ recensita in Capite de *Colica biliosa* videas.

Si æger temperamento sanguineo fuerit, mittatur sanguis è brachio affecto reni respondenti unc. decem; dein *liquoris possetici*, cui *Rad. Althææ unc. duas*, *incoctæ fuerint Cong. unum*, quam citissimè deglutiatur; & Enema sequens injiciatur:

R. *Rad. Althææ & Lilior. ana unc. unam, fol. Malv. Parietar. Branc. Ursin. & flor. Chamæmel. ana manipulum unum, sem. Lini & Fænugr. ana semunc. Coq. s. q. aq. ad sesquilibr. Misce, fiat Enema.* Rejēctis Vomitorio & Enemate, *Laudani liquid. satis magna dosis* propinetur, viz. *ad gutt. viginti & quinque*, vel *Pill. Matth. gr. quindecim vel sedecim.* In senibus verò, & morbo diuturno fractis, ut & vetulis Vaporibus obnoxiiis (præcipuè si sub initium Paroxyismi urinam eæ reddant nigram & fabulosam) Venæsectio omittatur; at quoad reliqua, eadem quæ dicta est viâ omnino procedendum.

In miſtu Sanguineo a Calculo renibus impaſſo.

CAPiat æger, ſtato quodam die, ſingulis hebdomadis, *Mannæ unc. duas & ſem. in ſeri Lactis libr. duas ſolutas.*

Conducit

Conducit aliquando, haustus cerevisiæ tenuis liberalior.

In calculo renum grandiori, dolor hebes, & obtusus, nullatenus auctus, sed fatis tolerabilis perferentur, nec paroxysmus nephriticus committatur.

Aquis chalybeatis æger se non tutò committet, nisi prius certò sciat, calculum majorem non esse, quam ut per ureteres viam possit invenire; quod, hoc tantum modo, certò potest dignosci, si nempe, jam antea, paroxysmum aliquem nephriticum fuerit perpeffus, (cum dolore scilicet sævissimo in renum alterutro, per ureterum ductus propagato, & vomitu enormi) pro compertò habeat, non tam grandiore aliquem calculum pelvi concludi, quam lapillorum exiguorum congeriem; quorum unus subindè in ureterem illabitur, atque ita paroxysmum invitat; qui fere non desint, nisi calculo in vesicam detruso: cum sic se res habeat, nullum est magis efficax remedium, quam *aquarum chalybeatarum* potatio: quod si calculosus nullo unquam paroxysmo nephritico fuerit tentatus, cum jam major sit calculus, quam qui ex pelvi possit elabi, devitandæ sunt aquæ ferreæ.

De Dysenteria, Diarrhæa, & Tenefmo.

Rigent horrentque; sequitur deinde totius corporis calor; quem brevi excipiunt ventris tormina; & hæc dejectiones crebræ, mucosæ omnes (nisi quòd stercorosæ nonnunquam interponantur) cum ingenti cruciatu & molestissimo viscerum omnium quasi descensu, quoties exoneratur alvus; sanguinis interim lineamentis intertextæ, licèt aliquando ne minimum sanguinis per totum morbi decursum admisceatur. Progressu morbi sanguis sincerus quandoque excernitur, & gangrænâ insanabili afficiuntur intestina. Si æger ætate floreat, vel cardiacis incalescat, febricitat admodum; lingua est subalbida, quadam mucilagine densè obsita, interdum nigra & sicca. Prosternuntur vires, dissipantur spiritus; aphthæ insuper oris interna faucesque obsident, præsertim ubi materiæ peccantis evacuatio adstringentibus præpostere impeditur, non exacto per cathartica morbi fomite. Aliquando, exulante febre, agmen ducunt tormina, & cætera morbi symptomata sequuntur.

In *Diarrhæa* humores excrementitii sine sanguine aut intestinorum exulceratione excernuntur.

In *Tenesmo* assidua est desidendi cupiditas; nihil tamen præter mucosum quoddam & subcruentum aut purulentum rejicitur.

Mittatur sanguis è brachio quamprimum, eademque nocte *Paregoricum* propinetur; & mane sequenti *Potio purgans communis*, repetenda alternis diebus ad duas alias vices; & *Paregoric.* post Purgationes, quam primum suo functæ sunt munere; ac diebus à purgatione vacuis idem manè & ferò est exhibendum.

Post Venæsectionem & Catharsin semel celebratam, per totum morbi decursum, sequens Cardiacum exhibeatur :

R. *Aq. Cerasf. nigr. & Fragor. ana unc. tres, aq. Epidem. Scord. comp. & Cinnam. hordeat. ana unc. unam, Margarit. præparat. sesquidrachm. Sacchar. crysall. q. s. adde aq. Rosar. Damascen. semunc. ad gratum saporem. Misce, fiat Julap. de quo capiat cochl. quatuor vel quinque in languoribus, vel ad libitum.*

Potus sit *Lac coctum* cum *aq. triplo*, vel *Decoct. alb.* ut,

R. *Cor. Cervi calcin. & micæ panis alb. ana unc. duas. Coq. in aq. font. libr. tribus ad libr. duas; postea s. q. Sacchar. albiss. edulcoretur. Vel si dejectio virium postulaverit, aq. font. libr. duæ, cum Vin. Canarin.*

Canarin. semilibr. simul coctæ, pro potu frigide assumantur.

Cum per tres vices purgatus fuerit æger, tota curatio usui *Laudani* bis vel ter in die repetiti postea incumbit, nisi quod *Enema ex Lac. vaccin. semilibr. & Theriac. Androm. fescunc.* subinde injiciatur, quod in alvi egestionibus mire confert.

Cum alvi fluxus in Diarrhœam tantum affurgat, Phlebotom. & Catharsi præscript. omis-
sis, seq. Bolus singulis matutinis exhibeatur :

R. *Rhabarb. pulv. semidrachm. (plus minus pro ratione virium) cum s. q. Diascordii. Fiat Bolus, addendo ol. Chym. Cinnam. gutt. duas.*

Noctibus insequentibus *Paregoric. ex aq. Cinnam. hordeat. unc. unam, & Laudan. liquid. gutt. quatuordecim*, exhibeatur.

Ubi tormina ficca sine dejectionibus excruciant, curantur diluendo *sero lactis* frigide propinato, & tepide injecto ; ut in Cholera morbo, pullorum jusculo aut lacte cerevisiato.

Si hic morbus diutius excurrat, adeò ut omnis ejus vis in rectum intestinum decumbat, cum assidua desidendi cupiditate, Diæta Analeptica instituatur, & liquor aliquis Cardiacus pro libitu ingeratur, ut restaurari possint vires, quibus redeuntibus, Tenesmus sponte se proripit.

In Dyfenteria malè curata dolores aliquando ægrum ad annos aliquot discruciant; in hoc casu Phlebotomia repetita pristinam sanitatem restituet.

Notandum est, quòd in constitutionibus huic morbo minùs faventibus omissis evacuationibus Dyfenteria *Laudano* solo sanatur; quod manè & ferò repetendum, donec symptomata penitus evanuerint, vel etiam ter Nycthemeri spatio, si opus fuerit.

De Colica biliosa.

INtestinorum dolor atrocissimus est: per horas aliquot affligit febris in hunc morbum desinens, qui aut quasi injectâ fasciâ constringit, aut in punctum contractus quasi terebello perforat; subinde remittitur, mox recrudescit. Sub initio non ita certò ad unum aliquod punctum determinatur, neque tam crebra vomituritio, neque alvus ita pertinaciter cathartorum vim eludit; quo autem magis augetur dolor, eo obstinatiùs in puncto figitur, vomituritio frequentior & major alvi adstrictio, Colicâ tandem in iliacam transeunte. A nephritide sic distinguitur. 1. Dolor nephriticus fixus in rene est, & ab eo ad testem exporrigitur secundum longitudinem

dinem ureteris : Colicus verò vagus est, & cinguli instar medium ventrem affligit. 2. A pastu Colicus dolor augetur : Nephriticus potius imminuitur. 3. In Colico dolore, ab excretionem per alvum & per vomitum majus levamen emergit, quam in nephritico. 4. In dolore nephritico urina primùm clara & tenuis, postea aliquid subsidet, & tandem arenulæ aut lapilli excernuntur : In Colica urinæ ab initio crassiores existunt.

Sanguis è brachio paulò liberaliùs educatur, & post horas tres vel quatuor *Anodyn.* exhibeatur. Postero die *Catharticum lenitiv.* & interposito die uno, ad tertiam vicem propinetur.

At si malum hoc fructibus horariis, vel aliis cibis avidè ingestis, originem debeat, tum ventriculus ante omnia lacte cerevisiato affatim hausto eluendus est ; quo exantlato Anodynum propinandum est ; sequenti autem die vena secanda est, & in ordine præscripto procedendum.

Ubi hic morbus minùs peritè tractatus diutissimè fatigaverit, & ægrum penè confecerit, liberalior sive *aquæ Epidem.* sive *Mirab.* sive aliùs cujuscunque, quâ sanus maximè delectabatur, usus, ægrum hoc tempore ultra spem omnem juvit.

De Cholera Morbo.

INtra Augusti limites se continens, vix in priores Septembris hebdomadas evagatur. A crapula & ingluvie excitatus similis affectus, nullo temporis discrimine insurgit; qui licet eodem curetur modo, alterius tamen est subsellii. Adfunt vomitus enormes, ac pravorum humorum cum maxima difficultate & angustia per alvum dejecto; ventris ac intestinorum dolor vehemens, inflatio & distentio; cardialgia; sitis; pulsus celer ac frequens, parvus & inæqualis; æstus & anxietas, nausea molestissima, fudor, crurum & brachiorum contractura, animi deliquium, partium extremarum frigiditas, & similia, quæ ægrum in viginti & quatuor horarum spatio interimunt.

Pullus tenerior in tribus circiter *aq. font.* congiis elixetur, ut carnis saporem vix perceptibilem liquor referat: hujus decocti, vel, defectu ejus, liquoris possetici capaciores aliquot cyathos æger tepidè exhauriat; & eodem tempore ex eodem liquore *Enemata* successivè repetenda. Haustibus & Clysteribus *Syr. Lætic. Violar. Portulac. Nymph. eorumve* alicujus *uncia* subinde admisceri poterit.

Exantlato

Exantlato hoc Eluvionis penso (quod tres vel quatuor horas sibi vendicat) *Paregoricum* curationi Coronidem imponit.

Si non accesserit Medicus, nisi postquam æger vomitu & dejectionibus per multas horas continuatis fuerit exhaustus; & jam frigescant membrorum extrema, tum ad *Laudanum liquidum* confugiendum est in paulò majori dosi (viz. *Laudan. liquid. gutt. viginti & quinque in aq. Cinnam. fort. unc. unam*); & cum cessaverint symptomata, nihilominus manè & serò quotidie est repetendum; at in minori dosi, donec pristinas vires receperit.

Est species quædam Cholerae morbi infantibus valdè familiaris, ac sæpenumero funesta, ex Dentitione vel Crapula originem ducens.

Horum ætas tenella minime fert, ut diluatur ventriculus largâ liquorum potatione, multo minus ut Catharticis tumultus major in humoribus excitetur; sed Curationem *Laudano* solo aggredi oportet; quamobrem *gutt. duas, tres, vel quatuor, vel plures*, pro ratione ætatis, cochl. uno, cerevisiæ tenuis, vel aquæ cujuscvis appropriatæ instillatæ, exhibeantur, repetanturque, ut opus fuerit.

De Colica Pictonum.

EST species quædam Colicæ, quæ degenerare solet in Paralyfin, & motûs omnimodam manuum ac pedum depravationem; quam hoc nomine *Riverius* in capite de paralyfi indigitat, & apud *insulas Caribum* notissima est; utpote quæ magnam vim hominum infestat.

Hunc dolorem atrocissimum sanat *Balsam. Peruv.* frequenter ac in magna dosi exhibitum, nempe si *ejus gutt. viginti, triginta, quadraginta, Sacchar. albiss. cochl. uno instillentur*, & bis vel ter in die dentur: at Paralyfis huic remedio haud cedit.

De Illiaca Passione.

PERISTALTICUS intestinorum motus invertitur; propinata cathartica & injecta enemata, in emetica statim transeunt; alvi fæces per vomitum rejiciuntur.

Mittatur *sanguis* è brachio dextro ad unc. novem vel decem; post aliquot horas exhibeatur sequens Pulvis:

R. *Resin. Scammon. vel, defectu ejus, Resin. Julap. gr. duodecim, Calomelan. Torquet. scrup. unum.*

unum. Misce, fiat Pulvis. Capiat è cochleari uno lactis vaccini, superbibendo ejusdem lactis cochl. unum vel alterum: vel si forma pilularum magis arrideat:

R. Pil. ex duobus semidrachm. Calomel. Torquet. scrup. unum, cum s. q. Balsam. Peruv. Fiant Pil. quatuor, summand. è cochl. uno Syr. Violarum.

Sin autem æger hoc remedium per os rejecerit, *Laudan. liquid. gutt. viginti & quinque, aq. Cinnam. fort. semunc.* instillatæ statim propinentur; cum vero horum usu vomituri- tio ac ventris dolores, remiserint, *catharticum* dictum iterum exhibeatur: verum si anodynorum virtute ac vi jam penitus infractis vomituri- tio ac dolor iterum redierint, cathartico interim in corpore resitante, ad usum *paregorici* supra descripti revertendum; idemque eò usque repetendum quartâ vel sextâ quâque horâ, donec intestinis quies omnino inducatur; quo quidem tempore catharticum operationem suam per sedes exeret.

Nec sanè abs re fuerit elapsâ horâ unâ, aut alterâ, post Venæsectionem, clysteram aliquem, ex iis qui potentiùs operantur, injicere, *fumum* scilicet *nicotianæ*, ex tubulo inverso, per vesicam majusculam, in intestina validissimè insu-
I flatum;

flatum ; quæ quidem operatio post aliquot horas reiterari debet, nisi citius meatus deorsum pateat.

Finitâ operatione Cathartici, sumat sequentem haustum :

R. *Aq. Cinnam. fort. unc. unam, Laudan. liquid. gutt. viginti & quinque. Misce, fiat Haustus ;* qui porrò repetendus, est bis, ter, vel sæpius in die, donec vomituritio & dolor penitus cessaverint ; atque etiam, istis symptomatis cessantibus, nihilominus ad curationem confirmandam, per aliquot adhuc noctes capiat idem *paregoricum* in minori dosi cubitum iturus.

De Fluxu Mensium immodico.

Menstruorum fluxus, naturaliter constitutus, capacitatem testæ ovi anserini implet. Patet autem immodicus ex difficili tolerantia, virium lapsu, inappetentia, cachexia, colore cadaveroso, & pedum intumescencia.

Mittatur sanguis è brachio ad unc. octo ; frequenti manè sumatur *potio purgativa communis*, repetaturque alternis diebus ad duas alias vices ; & noctibus post purgationem *Paregoric. è Syr. de Mæcon.* exhibeatur.

Diebus

Diebus à purgatione vacuis sumat sequentia :

R. *Conserv. Rosar. sicc. unc. duas, Trochisc. de terra Lemnia sesquidrachm. Cort. Granator. Corall. rub. præparat. & Boli Armenæ ana scrup. duos, lapid. Hæmatit. Sanguin. Dracon. ana scrup. unum, cum s. q. Syr. Cydonior. Fiat Elect. de quo sumat ad magnitudinem Nucis moschat. maj. manè & horâ quintâ pomeridianâ, superbibendo sequentis Julapii cochl. sex :*

R. *Aq. Germin. Querc. & Plantag. ana unc. tres, aq. Cinnamom. hordeat ; & Syr. de Rosis siccis ana unc. unam, Sp. Vitriol. q. s. ad gratam aciditatem.*

R. *Fol. Plantag. & Urtic. ana q. s. Contundantur simul, & succus exprimatur, & postea clarificetur ; de quo capiat cochl. quatuor vel quinque sæpiusculè ad libitum.*

Post primam purgationem applicetur Emplastr. seq. regioni Lumborum :

R. *Emplastr. de Minio & ad Herniam ana part. æq. extendantur super alutam. Fiat Emplastrum regioni Lumborum admovendum.*

De Colica Hysterica.

EST species quædam, seu potius insigne ac valdè usitatum affectionis Hystericæ symptoma, cui comitem se adjungit dolor circa scrobiculum Cordis atrocissimus, uti etiam humorum viridi colore per vomitionem ejectio.

Primo, quò saburra vitiosorum humorum in ventriculo contentorum minùs impediatur Paregorici efficaciam, satis magna quantitas *liquoris possetrici* affatim ingurgitetur, atque iterum per vomitionem rejiciatur, nempe *ejusdem liquoris sesquicong.* quo peractio *Laudan. liquid. gutt. viginti & quinque, in aq. Cinnam. fort. aq. Epidem. vel alius vehiculi unc. una,* propinentur.

In usu Paregorici hoc notandum, quod eo usque repetendum est, donec symptomata omnia penitus cessaverint; debitum interea tempus interjiciendo, ut dijudicare valeamus, quid prior dosis effecit, antequam novam ingeramus.

Si sanguineo temperamento præditus sit æger, vel si antea hoc symptomate haud multum infestatus fuerit ac viribus fractus; hoc in casu *sanguis* primùm è brachio detrahendus, antequam vomitorium præscriptum propinetur.

Hæc

Hâc ipsâ methodo Clavus hystericus curatur. Sin verò Colica Hysterica diuturnior fuerit per Paroxysmos affligens, tum in eorum intervallis, five extra Paroxyfimum, seq. usurpentur:

R. *Zedoar. subtiliff. pulv. drachm. unam, cum f. q. Syr. è conditur. Citri. Fiat Bolus, fumendus manè & ferò per triginta dies, superbibendo fequentem infusionem :*

R. *Zedoar. incis. minutim semunc. Vini Canar. unc. quatuor, infundantur frigidè per duodecim horas; deinde colentur pro usu; vel Balsam. Peruv. ut in Colica Pictonum usurpetur.*

Quæ de Colica Hysterica hic dicuntur, de Colica etiam Hypochondriaca dicta sunt; ut & hoc diligenter advertendum,

Utriusque affectûs natura sibi vindicare videtur, ut alia atque alia tententur, donec tandem ad illud remedium perventum fuerit, cui quasi genuinè morbus cedit; tametsi ut plurimum Chalybs imprimis confert.

Colica Hysterica tam in hypochondriacis quam hystericis sæpiissimè in Icterus definit; qui sensim sponte suâ faceffit; sin autem longas moras nectat, exhibeatur Apozema sequens;

R.

R. *Rad. rub. Tinctor. Curcum. ana unc. unam, Chelidon. maj. cum toto & summitat. Centaur. min. ana manipulum unum. Coq. in æqual. partibus Vin. Rhenani & aq. fontan. ad libr. duas. Colatur. dissolv. Syr. de quinque radicibus unc. duas. Misce, fiat Apozema; de quo capiat femi-libr. calidè, manè & ferò, usquedum conva-luerit.*

De Ictero, Colicâ neutiquam prægressâ.

Color flavus in toto corpore, præsertim in oculorum albis est conspicuus, quo quidem colore objecta omnia apparent affectis tincta; corporis pruritus, segnities, & lassitudo; linguæ amaror; vomitus biliosus interdum; singultus; egestio alba; urina crocea, & pannum immer-sum eodem colore inficiens, morbum indignant.

Exhibeatur *potio purgativa communis*, dein ag-grediatur usum sequentium; & durante eorun-dem usu, *Catharticum* præscriptum quarto quo-que die exhibeatur.

R. *Conserv. Absinth. rom. Conserv. flaved. Aurant. ana unc. unam, Angelic. condit. Nuc. mos-chat. condit. pulv. Ari compos. & Chalyb. cum a-ceto præparat. ana semunc. extract. Centaur. min. extract.*

extract. Gentian. & Cremor. Tartar. ana drachm. duas, Croc. Anglic. pulv. semidrachm. cum s. q. Syr. de quinque radicibus. Fiat Electuarium; de quo capiat ad magnitud. Nuc. moschat. manè & horâ quintâ pomeridianâ (vel vice Electuarii fumat pilulas chalybeatas) superbibendo post matutinam dosin aquarum mineralium purgantium libr. quatuor; & post pomeridianam dosin Apozemat. in Colica hysterica descript. semilibr.

At si signa Hydropis affuerint, tam manè quàm ferò Apozema superbibat.

Si vel his diu continuatis morbus adhuc obstiterit, ad *aquas ferreas* eundem est, quæ ex ipso fonte sunt bibendæ.

Ad præcavendum Abortum.

EAdem præscribenda, ac in fluxu Mensium immodico; omissis solummodò catharsi & fuccis.

De immodico Lochiorum fluxu.

FLuxum Lochiorum naturalem tria constituent, sanguis scilicet purus, copiosus, per triduum primum fluens; dehinc sanguis aquosus,

fus, loturæ carniū crassiori similis, per quatri-
duum præter propter durans ; hinc postmodum
materia viscosa & mucilaginosā, paucō aut
nullo sanguine permixta, per quinque aut se-
ptem dies prodiens, & sic porro ad mensis finem.

Fluxus autem eorum immodicus dijudican-
dus est ex viriū dejectione, animi deliquio,
sanguine grumoso effluente, cibi fastidio, do-
lore in hypochondriis, ventris tensione, pulsu
debili & frequenti, visus obtenebratione, au-
rium tinnitu, & convulsionibus.

Viçtus incrassans instituat, & potus sequens
addatur :

R. *Aq. Plantag. Vin. rubr. ana libr. unam.*
Coq. simul ad tertias, & deinde edulcoretur s. q.
Sacchar. albiss. cujus, cūm frigescat, capiat semi-
libr. bis vel ter in die.

Interim Julap. aliquod Hystericum (at fati-
mite) subinde propinetur, & Nodulus sequens
naribus applicetur :

R. *Galban. Affæ fætid. ana drachm. duas, Ca-*
stor. sesquidrachm. sal. Succin. volat il. semidrachm.
Misce, fiat Nodulus. Vel,

R. *Sp. salis Ammoniac. drachm. duas ; quem*
sæpe olfaciat.

De suppressione Lochiorum.

INtumesceat venter; dolor gravativus in venterem, lumbos & inguina occupat; facies rubescit; difficilis est respiratio; perturbantur oculi; rigores, febres acutæ adsunt; animi deliquia; sudores frigidi; pulsationis & ardoris sensus in utero; paralyfis in partibus inferioribus; ut & interdum epilepsia.

E vestigio lecto addicatur, & *Emplast. hysteri-*
cum umbilico admoveatur quamprimum; *Elect.*
seq. adhibeatur :

R. *Conserv. Absinth. Rom. Rut. ana unc. unam,*
Trochisc. è Myrrh. drachm. duas, Castor. Croc.
Anglic. sal. volatil. Sal. Ammoniac. & Affæ fætid.
ana semidrachm. cum s. q. Syr. è quinque radicib.
Fiat Elect. Capiat ad magnitud. Nuc. moschat.
quartâ quâque horâ, superbibendo seq. *Julap.*
cochl. quatuor vel quinque :

R. *Aq. Rutæ unc. quatuor, Bryon. compos. unc.*
duas, Sacchar. cand. q. s. Fiat Julap. Vel su-
mat *Trochisc. de Myrrh. scrup. unum,* quartâ quâ-
que horâ.

Si tota prædictorum quantitas consumatur,
& Lochia adhuc supprimantur, *Laudanum* unicâ

saltem vice exhibendum; ut, *Laudan. liquid. gutt. quatuordecim in aq. Bryon. compos. vel Laudan. solid. sesquigr. cum Assæ fætid. semisrup. in Pilulas duas redactum.*

Si hæc nihil proficiant, tum Enema ex lacte Saccharato, unicâ saltem vice, injiciatur.

De Hydrope.

FOveæ à digitorum impressione in furarum parte inferiori sub noctem conspicuæ, manè evanescentes, hoc malum primùm indicant; maximè si spiritus interim ægriùs ducatur; (haud raro tamen foeminæ prægnantes, & quibus catamenia sistuntur, ut & viri ab asthmate inveterato derepentè liberati eodem tumore tentantur) pedibus cruribùsque ad extremum extensis, in abdomen ruunt aquæ, & ad ultimum capacitatis suæ limen paulatim distendunt, donec tandem in viscera nobiliora impetu ab iis facto æger submergitur. Pro rata qua partes à morbo obsessæ mole augentur, aliæ magis magisque gracilescunt, urgentibus dyspnœâ, urinæ paucitate, et siti intensâ. Viros, ingravescente ætate; foeminas, ubi jam parere desierint, ut plurimum adoritur.

Indicationes curativæ dirigendæ sunt primò
ad

ad aquarum evacuationem ; deindè ad instaurandum sanguinis robur, quò novus aquarum proventus præcaveri possit.

R. *Vini albi unc. quatuor, Jalap. subtiliss. pulv. drachm. unam, Zinzib. pulv. semisrup. Syr. de Spin. cervin. unc. unam. Misce, fiat Potio, summanda summo manè, repetendaque singulis vel alternis diebus, pro ratione virium, donec partes affectæ detumuerint. Vel,*

R. *Tamarind. semunc. fol. Senn. drachm. duas, Rhei sesquidrachm. Coq. in f. q. aq. ad. unc. tres, in Colatur. dissolv. Mannæ & Syr. Ros. solut. ana unc. unam, Syr. de Spin. cervin. semunc. Elect. è succ. Rosar. drachm. tres. Misce, fiat Potio, summanda ut supra. Vel,*

R. *Pil. ex duob. scrup. unum, Elater. gr. tria, Ol. chym. Caryophyll. gutt. duas. Fiant Pil. N^o tres. Capiat summo manè, repetanturque ut opus fuerit. Vel,*

R. *Gambogiæ gr. quindecim. Vin. alb. & aq. Cichor. ana fescunc. Syr. de Spin. cervin. semunc. Misce, fiat Potio, summanda ut supra. Vel,*

R. *Cortic. interior. Sambuc. è ligno derasi ma-*

nipulos tres. Coq. in Aq. & Lact. partibus æq. mistorum libr. duabus ad libr. unam. Colaturæ capiatur dimidiam partem mane, & alteram ferò quotidie, donec convalescat. At hoc remedium nisi in corporibus, quæ facillimè purgativis cedunt, nihil confert.

Circa usum Cathartorum in hoc morbo hæc tria advertenda sunt.

Primo, Utrùm ægri corpus facilè, an verò difficulter Catharticis cedere soleat; cum in iis qui facilè purgantur *Syrup. de Spin. cervin. solus ad unc. unam* exhibitus, aquas sat copiosè eliciat; in illis verò, qui difficulter purgantur, Cathartica supra descripta, utut valida, vix scopum attingant.

Secundo, Cathartica omnia, quæ segniùs operantur, magis officiunt quam profunt; quamobrem purgatio paulò fortior & nimia, justo debiliori est præferenda.

Tertio, Aquæ eâ maximâ celeritate exhauriri debent quam ægri vires ferre queant; ne nimis longa inter purgationes intervalla adhibendo, aquæ denuò affatim colligantur.

Est autem ubi medicamenta omnia, qualiscunque demum generis, quæ alvum movent, prorsus omitti possint ac debeant; quoties enim æger constitutione est infirmiori, vel fœmina vaporibus obnoxia, aquarum evacuatio *Diureticis* solùm

solùm committenda, inter quæ ea sunt efficacissima, quæ ex *salibus Lixivialibus* fiunt; ut,

R. *Cinerum Genistæ libr. unam; infundatur frigide in Vini Rhenan. libr. quatuor. Liquoris per filtrationem colati unc. tres* manè, quintâ pomeridianâ, & ferò singulis diebus exhibeantur, usque dum humor evanuerit.

Aquis jam penitùs evacuatis, calefacientia & corroborantia medicamenta usurpanda; ut,

R. *Rad. Raphan. Rustican. fol. Cochl. hortens. Absinth. vulgar. Salv. summitat. Centaur. min. & Genistæ; infundantur in Cerevisia forti, pro potu ordinario; qui potus incipienti hydropi aliquando sine Catharticis subvenit. Vel sequenti utatur:*

R. *Conserv. Cochl. hortens. Absinth. Roman. ana unc. unam, extract. Gentian. Absinth. vulgar. & Centaur. min. ana drachm. tres, cum s. q. Syr. è cortic. Citr. Fiat Elecuarium; de quo sumat ad quantitatem Nuc. moschat. maj. manè, quintâ pomeridianâ, & vesperi, superbibendo unc. quatuor sequentis Infusionis:*

R. *Rad. Gentian. unc. unam, summitat. Genist. Centaur. min. & Absinth. vulgar. ana manipulum unum, sem. Fœnicul. & Petroselini, ana drachm. duas,*

duas, incisīs minutim affunde Vini Rhenani libr. quatuor; stent simul in infusione frigida, & coletur solummodo tempore usûs.

Notandum, cùm ad corroborantium usum deventum fuerit, ægrum nullo modo esse purgandum, tantisper dum sanguinis corroborationi navetur opera.

Quod & per Salium Lixivialium usum omnino observandum, quo quidem tempore pariter corroborare convenit.

R. Rad. Raphan. Rusican. unc. tres, fol. Cochl. hortens. Absinth. vulg. Salviæ, summitat. Centaur. & Genistæ, ana manipulos tres, Aurant. incis. No tres. Infundantur in Congiis sex Cerevisiæ fortis non lapulatæ, inter fermentandum. Sit pro potu ordinario.

De Gonorrhœa virulenta.

COrripiunt dolor genitalium insolitus, & rotatio testiculorum; in non recutitis macula morbilli æmula glandem occupat: statim à cujus exortu liquor, feminis instar, exstillat, qui quotidie à feminis colore & consistentia recedens flavescit, tandem dilutior ovi vitello; in lue virulentiore virescit, & aqueo humori permiscetur sanguine tincto. Pustula dicta ulcus fit, aphthis infantum

infantum simile indies latiùs & profundius depascens, superveniente orificii callo. Verpi non glandis ulcere, solâ Gonorrhœâ tentantur. Mox magnus dolor in pene, quoties erigitur; quasi manu transversus fortiter constringeretur, noctu præcipuè urget, dum æger lecto incalescit. Curvatur penis à fræno contracto. Accedit ardor urinæ, inter mingendum vix perceptibilis, sed mictu finito, per urethræ ductum acriter urens, maximè, quâ in glandem definit. Carunculæ lotii exitum quandoque impediunt; & scroti dolor ac inflammatio nonnunquam superveniunt.

R. *Mass. Pil. Coch. maj. drachm. tres, extract. Rud. drachm. unam, Refin. Jalap. & Diagryd. ana semidrachm, cum s. q. Opobalsam. Fiant Pilul. è singulis drachmis sex.* Capiat quatuor singulis auroris, donec urinæ ardor & color flavus materiæ seminiformis admodum imminuantur. Postea alternis diebus ad septimanas adhuc duas; ac sub finem bis in septimana, donec humor stillare prorsus cessaverit.

In iis, qui difficulter purgantur, subinde intercalari possit *potio communis purgativa*; cui addantur *Syr. è Spin. cervin & Elect. è Succ. Rosar. ana drachm. duas*; vel, curatione minùs foeliciter succedente, *Turbith. Minerale ad gr. octo*, exhiberi potest,

potest, bis vel ter, diebus quatuor interpositis;
vel vice *Turbith. Mineral.*

R. *Pil. ex. duob. semidrachm. Merc. dulc. scrup. unum, cum s. q. Opobalsam. Fiant Pil. quatuor, summo manè sumendæ.*

Si æger à dicta Catharsi abhorreat, post Pilulas primò descriptas, tribus auroris continuis sumptas, tum manè & horâ quintâ pomeridianâ, quotidie injiciatur *Clyster* sequens; nisi quod semel aut bis in hebdomade, omisso Clystere, *Cathartic.* imperandum.

R. *Elect. è succ. Rosar. drachm. sex, Terebinth. Venet. vitello Ovi solut. semunc. dissolvantur in aq. bord. libr. unam. Colatur. adde Syrup. Vio-lar. unc. duas. Misce, fiat Clyster.*

Singulis noctibus capiat *Opobalsam. vel Balsam. è Mech. gutt. viginti & quinque Sacch. frustulo exceptas.* Hujus defectu, *Terebinth. Cypr.* ad quantitatem *Avellanæ* substitui possit.

Sit pro potu hydrogala; at *Cerevisia tenuis* in pastibus.

Vel sequentem methodum aggrediatur:

R. *Pil. ex duobus semidrachm. Opobalsam. gutt. tres. Fiant Pil. N^o tres. Capiat horâ quartâ matutinâ, superdormiendo, repetanturque alternis diebus, vel tertiâ quâque die.*

Diebus

Diebus à purgatione vacuis, injiciatur manè & horâ quintâ pomeridianâ Clyster supra descriptus.

Procedente curatione (quâcunque eâ demum methodo tentetur) sanguis sub medium curationis semel vel bis mittatur, & diæta refrigerans, & incrassans præscribatur, & medicamenta iisdem virtutibus pollentia; qualia sunt *Hydrogala, Emulsiones ex seminib. frigid. &c.*

Si Penis tumore afficiatur,

R. Rad. Althææ, Lilior. ana sescunc. fol. Malv. Verbas. Sambuc. Hyoscyam. flor. Chamæmel. Melilot. ana manipulum unum, sem. Lini, Fænugr. ana semunc. Coq. s. q. aq. font. & fiat fotus, parti affectæ admovendus, per horæ unius spatium, bis vel ter in die.

Peractâ fomentatione, perungatur pars affecta *ol. sem. Lin. rec. extract. dein Emplast. è mucilag. ginibus alutæ agninæ inductum* labiis præputii tumidis circumponatur.

Si Ulcus in præputii labiis, vel in subiecta Glande, hæreat; tum sequens Linimentum præscribatur:

R. Unguent. Basilic. drachm. sex, Unguent. Nicotian. drachm. duas. Præcipitat. aq. Rosar. loti & optimè levigat. semidrachm. Misce, fiat Linimentum;

tum ; quo lintei rasura imbuatur, & ulcusculo admoveatur semper post fotûs præscripti usum.

Si scrotum tumore afficiatur, statim *sanguis* è brachio extrahatur, atque bis in die fotus præscriptus parti affectæ admoveatur, singul. fotibus addendo *Sp. Vin. Gallic. cochl. unum vel alterum*, vel *Cataplasma ex Oxycrato & farina fabarum* ejus loco applicandum.

Catharticis interim & refrigerantibus modò descriptis introsumptis utendum est.

De Lue Venerea.

UBi aut à Gonorrhœæ mora, aut indebito astringentium usu, labes sanguini imprimi-
tur, exoritur Lues. Comparent in inguine bu-
bones ; in capite dolores & artubus, articulorum
interstitiis, noctu præcipuè invadentes in lecto
calidos ; crustulæ & porrigines in variis corpo-
ris partibus, quæ ad instar favi flavescent. Quo
magis scabies diffunditur, tanto minus æger
discrucietur. In cranio, tibiis brachiisque ex-
ostoses, ossium inflammatio & caries ; ulcera
phagædenica in variis partibus ; sed fauces ut-
plurimum primò aggredientia, quæ sensim per
palatum in nasi cartilaginem propagata mox
eam absumunt, ita ut fulcro destitutus nasus
plane concidat. Ulceribus, carie & dolore in-
dies

dies exacerbatis, pereunt per vices membra ;
lacerum donec cadaver, & jam superis grave,
humo condatur.

R. *Axung. Porc. unc. duas, Mercur. crud. unc. unam. Misce, fiat Linimentum*, in tres equales partes dividendum ; quarum unâ brachiâ, crura & tibiae, ad tres noctes continuas manibus suis æger perungat.

Si intra tres dies post ultimam inunctionem salivatio haud procedat, tum *gr. octo Turbith. mineral. in Conserv. Rosar. rubr. exhibeantur* ; aut corporibus minus robustis, *Mercur. dulc. scrup. unum*. Sed si salivatio jam incepta prius elanguescat, quàm symptomata penitus disparuerint, extimulanda subindè est eâdem dosi *Mercur. dulc.*

Ptyalismus ita moderari debet, ut *libr. quatuor* Nycthemeri spatium exuat, aut circiter.

Si justo altius exurgat Ptyalismus, cum inflammatione nimia, atque id genus symptomatis ingruentibus, aliquantulum reprimendus est medicamentis Catharticis, donec debitum gradum attingat.

Quamprimum symptomata cessaverint, statim immutentur indusium & tori lintea ; at sint ea, quæ prius usurpata fuerint.

Si Diarrhœa supervenerit (quod plerumque accidit antequam salivatio bene affurgat) tunc sistenda est usu *Laudan. liquid.* ita dosin augendo atque repetendo, ut debitum opus absolvat.

Si os exulceretur, *aq. Ros. Damascen. vel lacte aq. permisto*, vel *seq. Decoct* idem colluatur :

R. Rad. Alth. Hord. mundat. ana unc. unam, sem. Cydonior. semunc. Coq. s. q. aq. ad libr. duas. Misce, fiat Gargarisma ; quo sæpius utatur.

Diæta & reliquum ægri regimen, eadem ac in Cartharsi imperanda ; nisi quòd primis aliquot diebus liquore possetico, jusculis avenac. hordeac. ac cerevisiâ tenui tepefactâ nutriatur.

His omnibus ritè peractis (etiã si symptomata omnia evanuerint, ac subindè morbus penitus profligari videatur) quo minùs recidivam postliminio patiatur, ægro semel in septimana per quatuor vel sex vices, *Mercur. dulc. scrup. unum* exhibendus, utcunque bene se habeat, & etiã si jam domo egrediatur.

De Fluore albo.

Quod effluit, modò album, modò pallidum, flavum, viride aut subnigrum ; modo acre & erodens ; tetrum quandoque & graveolens ;

olens ; decoloratur facies ; dolet spina dorfi ; prostermitur appetentia ; oculi pedesque intumescunt.

Mittatur sanguis è brachio ad unc. octo.

R. *Pil. Coch. maj. scrup. duos, Castor. gr. duo, Balsam. Peruv. gutt. tres. Fiant Pil. N° quatuor.* Capiat horâ quartâ matutinâ, superdormiendo ; repetanturque per duas alias vices, interponendo diem unum vel alterum, pro ratione virium.

R. *Aq. Rut. unc. quatuor, aq. Bryon. comp. unc. duas, Sacchar. crystal. q. s. Fiat Julapium.* Capiat cochl. tria vel quatuor in omni languore ; deinde aggrediatur usum sequentium :

R. *Theriac. Audromac. fescunc. Conserv. flaved. Aurant. unc. unam, Diascord. semunc. Zinzib. condit. & Nuc. moschat. condit. ana drachm. tres, pulv. è chel. Cancr. comp. sesquidrachm. cort. exterior. Granat. rad. Angelic. Hispan. Corall. rubr. præparat. & Trochisc. de terra Lemnia ana drachm. unam, Boli Armen. scrup. duos, Gumm. Arabic. semidrachm. cum s. q. Syr. de Rosis siccis. Fiat Electuar. de quo fumat ad magnitud. Nuc. moschat. maj. manè, horâ quintâ pomeridianâ, & nocte, per mensem integrum ; superbibendo sequent. infusionis cochl. sex :*

R. *Rad.*

R. Rad. Enul. campan. Imperator. Angelic. Calam. Aromat. ana semunc. fol. Absinth. Roman. Marrub. alb. Centaur. min. Calamenth. vulgar. Salv. sicc. ana manipulum unum, Bac. Junip. unc. unam; incidantur minutim, & infundanter in vini Canarini libr. quatuor; stent simul in infusione frigida; coletur tantummodo tempore usûs.

Vescatur cibis eupeptis, & abstineat ab usu olerum & fructuum qualiumcunque, & singul. partibus bibat vinum Hispanicum.

De Diabete.

SUCCI sanguini illati per vias urinarias crudi & inconcocti exitum sibi quærunt; unde sensim labefactantur vires; colliquescit corpus, & quasi substantia ejus per hanc cloacam exinanitur cum siti; ardore viscerum; lumborum coxarumque intumescentiâ; & salivæ spumosæ expuitione crebrâ.

Eadem præscribenda sunt, quæ in Fluore albo, omissis solummodò Venæsectione & Catharsi.

De

De Dolore Hæmorrhoidum.

INtensissimus inter excernendum dolor excruciat, & excrementi superficies cruore conspergitur: Nonnunquam tumores verrucis similes in sphinctere delitescunt, vel in margine ani apparent.

Mittatur sanguis è brachio dextro ad unc. decem.

R. Sem. Melon. Pepon. ana semunc. sem. Papav. alb. drachm. duas, Amygd. dulc. excorticat. No. quinque. Contundantur in mortario marmoreo, sensim affundendo aq. bord. sesquilibr. aq. Rosar. drachm. duas, Sacchar. albiss. q. s. Fiat s. a. Emulsio. Capiat unc. tres sæpiuscule.

R. Flor. Sulphuris, Pulv. Glycyrrhiz. Salviæ ana drachm. unam, cum s. q. Balsam. Lucatel. Fiant Pil. è sing. drachm. sex. Capiat tres ter in die, superbibendo Emuls. præscript. cochl. sex.

R. Aq. Spermat. Ranar. unc. quatuor; in qua dissolv. Lythargyr. drachm. duas, Opii scrup. unum. Fiat Mixtur. cujus tantillo Linteum madafactum parti affectæ applicetur; vel, si tumor

mor intus lateat, cochl. *tria* ejusdem mixturæ modo Clysteris injiciantur.

Pro potu ordinario bibat aquam cum lacte coctam, vel aquam hordei; & à carnis usu abstineat. Singulis noctibus fumat *Diacodium*.

De Fluxu Hæmorrhoidum immodico.

INnotescit ex viribus prostratis, copia & diurnitate sanguinis excreti, foedo corporis colore, ad citrinum (ut in Ictero) vergente. Succedit Cachexia, & deinde Hydrops.

Eadem conferunt, quæ in fluxu mensium immodico, omisâ solummodò Catharsi.

De Epilepsia Puerorum.

VEl primo mense aggreditur à frequentibus nimis alvi dejectionibus, (quo in casu *Diascordium ad quantitatem grani piperis in aq. Saxifrag. aut lacte materno solutum*, & exhibitum præstantissimum est remedium.) Vel circa dentitionis tempus, à septimo ad decimum mensem, tussi comitata est, aut (quod multo deterius) vomitu & diarrhœâ, viridia (ut solent hystericae) egerente infante. Quandoque improvisò occupat:

occupat paroxysmus, os oculosque distorquens, nigredine vultum perfundens, & artus varios convellens; quandoque præsentitur ex digitorum in pugnum contractione, & ex stabili & insolitâ oculorum orbitarum immobilitate. Nunc seriùs nunc ocyùs se proripiunt paroxysmi, certâ subinde periodo, vago alias insultu revertentes; sed, appetente morte, à tergo se invicem premunt: Si quando inducias dent, in soporem proclives sunt infantes, donec à novo resuscitentur insultu.

Applicetur *Emplast. Epispastic.* cervici quamprimum.

R. *Aq. Epilept. Lang. drachm. tres, Laudan. liquid. gutt. unam, vel duas, vel plures, pro ratione ætatis, Syr. Pæon. drachm. unam. Misce, fiat Haustus, sumendus quamprimum.*

R. *Aq. Rutæ unc. tres, aq. Epilep. Lang. ℥ aq. Bryon. comp. ana unc. unam, Syr. Caryophyll. semunc. Misce, fiat Julap. Capiat cochl. unum singulis horis, si haustus præscriptus paroxysmum non fugaverit.*

De Rachitide.

IN Rachitide adfunt partium laxitas & molities, debilitas & languor, ignavia & torpor, & inæqualis earundem nutritio, viz. caput juſto majus; facies plenior & floridior; partes carnoſe infra caput emaciantur; nodis protuberant articuli; maximè carpi, paulò minus tali; tument & extremitates coſtarum; oſſa incurvantur, præcipuè tibiæ & fibulæ; hinc ulnæ & radii; aliquando femoris & humeri, decurvantur etiam oſſa; dentes tardè & moleſtè erumpunt, vacillant, nigreſcunt, & fruſtulatim excidunt; peſtus à lateribus anguſtum, anteriùs acuminatum, abdominis repletio, & hypochondriorum tenſio; tuſſis & pulmonum vitia laceſcunt; lateralis decubitùs modò dextri, modò ſiniſtri averſatio.

*R. Fol. Abſinth. vulgar. Centaur. minor. Mar-
rub. alb. Chamædryos, Scordii, Calamenth. vulg.
Parthen. Saxifrag. pratens. Hyper. Virg. aureæ,
Serpill. Menth. Salv. Rutæ, Card. Benedict. Puleg.
Abrotan. Chamæmel. Tanacet. Lilior. convall.
omnium rec. collect. & incif. ana manipulum unum,
Axung. porcine. libr. quatuor, Sev. Ovin. & Vin.
claret. ana libr. duas; macerentur in olla ſicili ſu-
per*

per cineres calidos per horas duodecim ; deinde ebulliant ad humiditatis consumptionem ; & postea colentur, ut fiat Linimentum ; quo venter & hypochondria illinantur manè & ferò, ut etiam & artus hoc malo affecti, per triginta vel quadraginta dies, vel donec convaluerit.

R, Singulor. ingredient. præscript. ana manipulos duos ; infundantur frigidè in Cerevisiæ non lupulat. Cong. quatuor, pro potu.

In Tumoribus Infantum ventres occupantibus ab evacuationibus nimis procedentibus, Sanguis & Viscera *herbis corroborantibus* confortentur, ut in Rachitide vera ; nisi quod axillæ etiam utræque inungantur, at non artus.

De Febris à Dentitione ortis.

R. S^p. Cor. Cervi gutt. duas, vel tres, vel quatuor, pro ratione ætatis, in cochl. uno, vel altero aq. Cerasor. nigr. vel Julap. alterius appropriati exhibeantur quartâ quâque horâ, ad vices quatuor vel sex.

De Febre hectica Infantum.

Sine infigne calore languent cum appetitûs dejectione, artus & truncus corporis emaci-
antur.

*Rhabarb. incisi drachm. duas in lagenam vi-
tream, Cerevisiæ tenuis libr. duarum capacem, im-
mittantur pro potu ordinario.*

*Epoto hoc liquore, aliæ libr. duæ eidem Rha-
barb. superaffundantur ad tertiam vicem.*

Si verò potus vi Catharticâ faturatius im-
prægnetur, tum libr. unâ epotâ alteri Cerevi-
sia mox adjiciatur.

De Tussi Puerorum Convulsiva.

Phlebotomiâ & repetitâ Catharsi, eâque solâ,
expugnatur hæc tussis, malum aliàs perti-
nacissimum, & fere insuperabile; sed leniora
tantum cathartica hic conveniunt, eaque coch-
leatim ingerenda sunt, pro ratione ætatis.

De

De Hæmorrhagia Narium.

Dolor & calor incipit lancinant.

Sanguis è brachio frequenter extrahatur; victûs ratio refrigerans & incrassans injungatur; *Julap.* refriger. & incrassans, cum *Emulsionibus* refrigerantibus, præscribantur.

Singulis diebus injiciatur *Enema refrigerans*, atque omni nocte *Paregoric. ex Syrup. de Mecon.* exhibeatur, & semel vel bis *Potio purgativa commun.* præscribatur.

Lintea quadruplicata immersa aq. frigidæ, in qua sal. Prunell. dissolvatur, & postea leviter expressa admoveantur nuchæ, & utrinque cervici sæpius in die.

Post Evacuationes, liquor sequens applicetur:

R. Vitriol. Hungaric. & Alum. ana unc. unam, Phlegmat. Vitriol. semilibr. Coq. tamdiu, donec omnia fuerint dissoluta; liquorem frigesactum filtra, & à Crystallis subinde natis separa, liquori residuo adde ol. Vitrioli duodecimam partem. Vel potius,

R. Aq. Plantag. unc. tres, bol. Armen. subtiliss. pulver. semunc. probè misceantur; Turunda ex lin-

teo raso liquore hoc humectata nari, ex quo sanguis stillat, indatur, per dies duos isthic relinquenda.

Hoc minus succedente, *Vitriol. Rom. aq. commun. dissolvatur, qua Turunda imbuta nari indatur; liquore etiam hoc linteamina imbuta, & applicata sanguinem sistunt, si ex parte externa diffluat.*

De Chlorosi.

ADfunt vultûs & totius corporis decoloratio; intumescencia in facie, palpebris & maleolis; gravitas totius corporis; crurum ac pedum tensiva lassitudo; respiratio difficilis; cordis palpitatio; capitis dolor; pulsus febrilis; somnolentia; pica, & mensium suppressio.

Sumat *Pilulas Chalybeatas*, vel *pulv. Chalybeatum* in affectione hysterica præscript. plus minus pro ratione ætatis, superbibendo haustum vini cujuslibet ad libitum, vel *Infusion. corroborant. cum rad. Angelic.* ibidem descriptam. Si ægra non valde debilis fuerit, purgetur semel, vel bis, ante præscriptorum usum.

De Suppressionē Mensium.

Cibum fastidiunt mulierculæ; fœdus faciei color est; gravitas totius corporis; dolores incipitis, lumborum, crurum & imi ventris; pedum tumores infestant.

Eadem præscribenda ac in Hysterica affectione; at si iisdem remediis affectus non cesserit, tum sequentia sunt præscribenda:

Singulis auroris, & quartâ pomeridianâ, fumat *Julap Hysteric. sine Castor. cochl. quinque, instilland. Sp. Cor. Cervi gutt. duodecim.* Singulis noctibus fumat cubitum itura *Trochisc. de Myr. scrup. unum, cum Syr. de Artemis. in formam Boli vel Pil. redact.*

De Vomitu sanguinis, vel etiam de Hæmoptoë.

IN Hæmoptoë dolor & calor pectus obsident, cum debilitate quadam.

Mittatur sanguis ex brachio dextro ad unc. decem. Sequenti mane fumat *Potionem purgativ. commun.* & eadem nocte *Paregoric. ex unc. tribus, aq. Cerasor. nigr. & Syr. de Mecon. unc. una.*

Postea aggrediatur usum sequentium:

R. *Bol.*

R. *Bol. Armen. unc. unam, pulv. Radic. Symphyt. drachm. duas, Ter. sigillat. Lapid. hæmatit. & Sang. Dracon. ana drachm. unum, Sacchar. albiss. ad pondus omnium. Misce, fiat pulvis subtilissimus; cujus cap. drachm. unum manè, quintâ pomeridianâ, & nocte, superbibendo sequent. Apozemat. unc. quatuor :*

R. *Fol. Plantag. Rubi Sylvestris, & Millefol. ana manipulum unum. Coq. s. q. aq. ad sesquialibr. in Colatura dissolv. Syrup. de Symphyt. unc. duas. Misce, fiat Apozema. Vel cap. cochl. sex sequent. Tincturæ :*

R. *Flor. Ros. rubr. drachm. sex, Cort. intern. Querc. semunc. sem. Plantag. parùm contus. drachm. tres, aq. font. libr. duas, Sp. Vitriol. q. s. ad levem assiditatem; infundantur in vase clauso, calore leni, per quatuor horas; Colatur. adde aq. Cinnamon. hordeat. unc. tres, Sacchar. albiss. s. q. ut fiat Tinctura gustui grata.*

Si ab usu Pulveris abhorreat, utatur *Electuario* in fluxu mensium immodico præscripto.

Enema quotidie injiciatur, & *Diacodium* horâ somni propinetur.

Phlebotomia insuper semel, bis, vel ter (ut opus fuerit) reiteretur, diebus aliquot interpositis ;

tis ; & semel iterum, si res postulet, repetatur potio purgativa.

Diæta incrassans & refrigerans observanda.

De Punctura Tendinis.

Humor aqueus, vel ichor quidam, ex orificio venæ incisæ jugiter distillat.

R. Rad. Lilior. alb. in Lacte vaccin. ad teneritud. coct. & contus. unc. quatuor, Farin. sem. Lin. & Avenæ ana unc. tres. Coq. ad Cataplasmatidis consistentiam in eodem lacte, quo radices coctæ fuere : applicetur parti affectæ manè & serò.

De Ambustis.

Foveatur pars affecta linteis Sp. Vini imbutis, usque dum evanescat dolor ; ac deinceps de novo imbuatur linteum, quod ter vel quater in die, parti affectæ applicetur.

De Mania communi.

ANimis exaltata & vivida sanguinis crassioritur. Est & alia mania species febres intermittentes diuturniores excipiens, in stulti-

tiam tandem degenerans, producta quidem à debilitate & vapiditate sanguinis, à diutina fermentatione. Præscribantur itaque *Cardiaca generosiora*, viz. *Theriac. Andromach. Electuar. de Ovo, pulv. Comitiff. pulv. Gualt. Rawleigh, in aq. Epidem. Theriacal. vel alia*; & diæta instituat^{ur} analeptica.

In junioribus mittatur *sanguis* è brachio ad unc. octo vel novem, bis vel ter, diebus tribus inter singulas Venæsectiones interpositis. Tum semel extrahatur sanguis è venis jugularibus. Postea tota curatio innitatur sequenti *Cathartico*, quodumat tertiâ vel quartâ quâque die, donec convaluerit: hoc interim observando, quod cum octies vel decies purgatus fuerit æger, exhibitio Cathartici ad septimanam unam vel alteram omittatur.

R. *Pharmac. domestic. (i. e. rad. Bryon. alb.) pulv. unc. unam, Lactis vaccin. unc. quatuor. Vel,*

R. *Ejusdem semunc. vel drachm. sex, Vin. alb. unc. quatuor; infundantur per noctem; in colatura dissolv. Syr. Violar. unc. una. Misce, fiat Potio. Vel,*

R. *Gambogii gr. quatuordecim, aq. Cerasor. nigr. unc. tres, Syr. Caryophyll. semunc. Fiat Potio.*

De Contusionibus.

Mittatur *sanguis* è brachio lateris magis affecti ad unc. decem ; sequenti manè exhibeatur *Potio communis purgativ.* ac deinceps eodem modo Venæsectio & purgatio alternatim repetantur, donec æger convaluerit. Interim toto decursu, si internæ partes lædantur, sequentia præscribantur :

R. *Decoct. Pectoral. sesquilibr. Syr. Violar. Cap. Ven. ana unc. duas. Fiat Apozema.* Capiat femilibr. ter in die. Item *ol. Amygd. dulc. rec. cochl. unum,* sæpius propinetur.

R. *Ol. Amygd. dulc. Unguent. Dialth. & Pomat. ana unc. unam. Misce, fiat Linimentum;* quo ungatur pars læsa manè & serò, superimponendo *fol. Brassicæ.*

De Furfure, sive Porrigine capitis.

Potio purgans communis bis propinetur ; dein,

R. *Ol. Amygd. amarar. & Laurini, Cinerum fol. Abrotani ana unc. unam ; misceantur probè, &*

fiat Linimentum ; quo inungatur totum caput singulis matutinis, diligenter infricando, & postea superimponendo vesicam fuillam.

At primùm abradatur totum capillitium, & postea defricentur squamulæ, sensim singulis auroris, prout decidere pronæ fuerint.

De morfu Canis rabidi.

POst quadraginta dies, aut plures, melancholica adfunt symptomata ; febris, fitis, hydrophobia, & tandem partium extremarum convulsio.

R. *Sp. Vin. optimè rectificat. unc. quatuor, Theriac. Andromach. unc. unam. Fiat Mixtura* ; qua illinatur pars læsa ter in die, superimponendo linteum eâdem mixturâ imbutum.

De Ulcere Vesicæ.

PUs graveolens, aut sanguis, nonnunquam squamulæ seu pelliculæ membranacæ ac veluti furfuracæ crustulæ (sin in renibus hæreat ulcus, carunculæ minutulæ, aliquando crassiores) unâ cum urina excernuntur ; perpetua
dysuria

dysuria & continuus earum partium dolor infestant. Renibus autem affectis ulcere, dilucida dysuriæ, & doloris dantur intervalla; pus etiam excretum copiosus est, album, leve & minimè foetidum; lacti similis profunditur urina: & longè post mictionem pus ab eo separatum in fundo residet.

R. *Emplast. Flor. Unguent. dict. sesquidrachm. Fiant Pil. N^o novem.* Capiat tres horis medicinalibus, superbibendo sequentis aq. cochl. sex:

R. *Rad. Fœnicul. Consol. Aristoloch. & Caryophyll. ana unc. tres, fol. Agrimon. Hyper. Bugul. Sanicul. Plantag. ana manipulos sex; incidantur minutim, & distillantur in Vini alb. & Lact. ana libr. quatuor, & eliciantur solummodo libr. quatuor pro usu.*

R. *Pulv. rad. Consolid. maj. & Gumm. Arab. ana unc. unam, Sacchar. Penid. unc. duas. Fiat Pulv.* Capiat cochl. unam bis in die.

De

De Asthmate inveterato in iis, qui sanguineo temperamento præditi sunt.

Dividitur in tres species; *Dyspnœam*, quæ difficilis est respiratio, in qua crebrior densiorque est spiritûs tractio, ex infarctu pulmonum sine stertore oriunda: *Asthma*, ubi frequens & magna respiratio, in qua diaphragma, musculi intercostales, tum etiam abdominis, violenter moventur, cum stertore & sibilo: in prioris specie substantia pulmonum, in posteriore bronchia oppilantur: et *Orthopnœam*, quæ est maxima spirandi difficultas, sub qua ægrotautes non nisi sedentes, & erectâ cervice respirare possunt: musculi etiam pectoris & scapularum vehementer exagitantur.

Mittatur *sanguis* è brachio dextro ad unc. decem. Die sequenti sumat *Potionem purgativam communem*; quæ repetatur tertiâ quâque die, per duas alias vices.

Diebus à Purgatione vacuis sumat sequentia:

R. *Sem. Anis. subtiliss. pulv. drachm. duas, cum s. q. Balsam. Lucatell. Fiant Pil. ex singulis drachmis, sex.* Capiat tres manè, & quintâ pomeridianâ, superbibendo decocti *Amari sine purgantibus* unc. quatuor calidè.

Si Symptomata adhuc maneant, repetatur de novo integer Proceſſus.

De Paralyſi.

Sensus & Motus in partibus quæ afficiuntur, vel ſimul, vel alterutra tantum facultas aut prorsus extinguitur aut vitiatur.

Sumat *Pil. Coch. min. scrup. duos*, alternis matutinis per ſex vices ; deinde capiat ter in die per triginta dies *Electuar. Antifcorbutic. drachm. duas*, ſuperbibendo *aq. Antifcorbutic. cochl. ſex*. Vide in Scorbuto.

R. Unguent. Nervin. unc. tres, Sp. Lavendul. comp. & Sp. Coch. hortenf. ana ſeſcunc. Miſce, & inungantur partes affectæ, ut ſpina dorſi, &c. manè & ſerò.

Pleraque præſcriptorum, utut curationi ſcorbuti ſolum deſtinari videantur ; attamen cum humores crudos, ac fixos, volatilifare præ aliis apta nata ſunt, in Paralyſi etiam conveniunt.

De

De Tussi & Phthisi.

TUssis per se patet. Phthisis autem invadit ab ætatis anno octodecim ad triginta & quinque. Extenuatur totum corpus. Febris molestat hectica, à cibo invalescens, (quæ ex celeritate pulsûs, rubedinéque genarum dignoscitur); materia per Tussim excreta cruenta est aut purulenta; in ignem conjecta, tetrum spirat odorem, & immissa in vas aquâ repletum, fundum petit. Sudores nocturni superveniunt; livescunt tandem genæ; facies pallet, exacuantur nares; temporum quoque collapsus; unguum incurvatio; capillorum defluxio; & alvi profluvium colliquativum, mortem statim subsequaturam denunciant.

Si Tussis recens fuerit, & nondum febrim, aut alia signa Peripneumoniam notham comitantia, accersiverit; vel si à Pleuritide, aut Peripneumoniâ, ob neglectam sufficientem Phlebotomiam, malè curatis eadem nequaquam orta fuerit; satis erit, ut æger per dies aliquot ab usu Vini & Carnis abstineat; & his similibus remediis ad libitum utatur.

Balsamum sulphuris Anisatum ad gutt. decem, cochl. uno Sacchar. crystall. instillatum, bis vel ter

ter in die devoretur; ut etiam *Tabellar. sequent.* quas secum æger continuò portet, unam frequenter assumat.

R. *Sacchar. cand. sesquilibr. Coq. s. q. aq. font. usque dum adhærescat extremis digitorum; tum adde pulv. Glycyrrhizæ, Enul. campan. sem. Anis. & Angelic. ana semunc. pulv. Irid. Florentin. Sulphur. ana drachm. duas, ol. Chem. Anisi scrup. duos. Fiant s. a. Tabellæ domesticæ vocand. atque hoc interim Eclegmate utatur.*

R. *Ol. Amygd. dulc. unc. duas, Syr. Cap. Ven. Violac. ana unc. unam, Sacchar. cand. q. s. Fiat Lochoch. de quo sæpius lambat bacillo Glycyrrhizæ, quando Tussis urget.*

In defluxione tenui *Eclegmata incrassantia* exhiberi poterint.

Sin verò Tussis his remediis haud cessaret, (præcipuè autem si febrim comitem habeat, vel si à Peripnuemonia aut Pleuritide originem ducat), tum ineptum fuerit pectoralibus fidere; sed Venæsectione & Catharsi debellanda est, ut in methodo, quæ in curatione Peripnuemoniæ nothæ describitur.

Verum enimverò cùm, his omnibus non obstantibus, Tussis non modò non curationi cesse-

rit, sed & diuturnâ Pulmonum concussione eos adeò debilitaverit, ut Phthisis tandem subingressa fuerit, tum hâc methodo procedendum.

R. *Balsam. Peruv. gutt. decem; instillantur cochl. uno Syr. Hederæ. terrestris: vel si id minus gratum fuerit ægro, cochl. uno Sacchar. crystal.* Capiat ter in die, superbibendo *Decocti amari sine purgantib. unc. quatuor*, vel (si idem ventrem moverit) *unc. tres.*

Sed omnibus aliis (quotquot adhuc inventa sunt) *Equitatio* ad satis longa & diutina itinera facilè palmam præripit, hoc observando, ut si æger juvenilem ætatem prætergressus fuerit, plus temporis huic exercitio impendere debet, quàm si puer aut juvenis esset: & sanè haud multò certiùs *Cortex Peruv.* Febri intermittenti, quàm in hac ætate *Equitatio Phthisi* medetur.

De Scorbuto.

AD sunt spontaneæ lassitudines; corporis gravitas; dyspnœa, præcipuè ex motu corporis; gingivarum putrefactio; oris graveolentia; sanguinis è naribus crebra eruptio; ambulandi difficultas; crurum nunc intumescencia, nunc extenuatio, in iisdem perpetuo maculæ lividæ,

vidæ, plumbeæ, flavæ, aut violaceæ ; faciei color plerumque ex pallido fuscus.

Extrahatur *sanguis* è brachio ad unc. octo, nisi signa Hydropis adfuerint. Seq. manè exhibeatur *Potio purgat. communis* ; quæ repetatur tertiâ quâque die per duas alias vices.

Diebus à purgatione vacuis, ut etiam postea, per mensem unum vel alterum fumat sequentia :

R. *Conserv. Coch. hortens. unc. duas, Conserv. Lujul. unc. unam, pulv. Ari compos. drachm. sex, cum s. q. Syr. Aurantior. Fiat Eleſtuar. de quo capiat ad magnitud. Nuc. moschat. maj. manè, quintâ pomeridianâ, & nocte, superbibendo aq. Raphan. compos. cochl. sex ; vel sequentis :*

R. *Rad. Raphan. Rustican. raspat. libr. duas, rad. Ari libr. unam, fol. Coch. hort. manipulos duodecim, fol. Menth. Salv. Nasturt. aquat. & Be-cabung. ana manipulos sex, sem. Coch. hort. parum contus. semilibr. Nuc. moschat. semunc. Vin. alb. libr. sex ; destillentur organis communibus, & eliciantur solummodo libr. sex pro usu.*

Vel *Folia rec. Coch. hortens. per se destillentur pro usu dicto.*

Porro sequens cerevisia fit pro potu ordinario.

R. *Rad. Raphan. Rustican. recentis incisi drachm. duas, fol. Coch. hortens. N^o duodecim, Passular. enucleat. N^o sex, Aurantii cum toto incisi dimidium, in Lagenam vitream libr. duarum. Cerevisiæ tenuis capacem, subere mox probè obturandam, immittantur.*

In hunc modum parentur eodem tempore sex Lagenæ pro usu ; & post aliquot dies sex aliæ, antequam priores exhauriantur, & sic deinceps. Vel,

Vice hujus Cerevisiæ seq. *Misturæ cochl. tria vel quatuor*, immisceri poterint, singulis haustibus potûs communis.

R. *Rad. Raphan. Rustican. & sem. Coch. hortens. ana semunc. fol. Coch. hortens. manipulos duos, pulpam unius Aurant. Contundantur simul in mortar. marm. sensim adfundendo Vin. alb. semilibr. Coletur cum levi expressione, & reponatur pro usu.*

Eadem remedia, Phlebotomiâ & Catharsi omissis, in Rheumatismo scorbutico, five Hyfterico, valde profunt.

De Podagra.

EXeunte Januario, aut incipiente Februario, ingruit horâ ferè secundâ matutinâ, dolore pollicem

pollicem pedis ut plurimum occupante, quandoque verò calcaneum, suram aut talum; mox sequitur rigor, cum horrore, & febricitatione aliquali, dolor gradatim intenditur, & pari passu rigor atque horror recedunt; idque in singulas horas, donec tandem sub noctem ad apicem pervenerit, nunc tensionem violentam, nunc morsum canis rodentis, quandoque prefuram, & coarctationem exprimens: hinc præ exquisito dolore, nec linteorum superincumbentium pondus, nec cubiculi à fortiori ambulatione concussionem ferre Podagricus valeat: dolor non sedatur, nisi ante horam secundam, tertiamve matutinam, (decurso scilicet nycthemeri spatio à primo appulsu), & jam leni dolore perfusus æger somno concedit; à quo evigilans, dolore multum imminuto, partem affectam tumore recenter occupatam cernit. Sequenti die, fortè etiam ad biduum, triduumve dolet nonnihil pars affecta, idque vehementius advesperacente die; levatur autem sub galli cantu. Intra paucos dies alter pes eodem dolore torquetur. Postquam utrumque pedem exercuerit dolor, qui sequuntur Paroxyfmi abnormes sunt, tum quoad tempus invasionis, tum durationem; atque ex serie horum paroxysmorum, constat Paroxyfimus, qui dicitur *Podagræ*, diuturnior breviorve pro ægri ætate. In

iis, qui vegetiores sunt, & quos Podagra rarius invasit, diebus sæpe quatuordecim; in senioribus, atque iis quos sæpius afflixit, duobus mensibus ferè definit; iis verò qui vel annis, vel diuturniore morbi mora fracti sunt, non priùs valedicit, quàm æstas jam adultior eam fugaverit.

Ad quatuordecim primos dies urina coloratior est, cum sedimento rubro, & quasi arenulis referto, alvus ferè constipata est. *Appetitus* prostratio, rigor totius corporis sub vesperam, integrum Paroxysmum comitantur: recedentem Paroxysmum excipit pedis affecti inter digitos pruritus, vix ferendus; unde decidunt furfures, & pedes desquamantur.

Haftenus dolor pedibus tantum fuerit infectus; cum verò vel ab indebita medicatione turbatur Podagra, vel ob diuturnam morbi pertinaciam, corporis substantia quasi in morbi fomitem pervertitur; jam manus, carpos, cubitos, genua, aliasque regiones occupat; quandoque unum, pluresve digitos distorquens fasciculo radicum pastinacæ similes eos reddit, motu paulatim privans; tandemque concreciones, circa articulorum ligamenta, tophaceas generans, cretam, vel oculos cancerorum æmulantes: nonnunquam in cubitis tumorem subalbum ciet, ferè ad ovi magnitudinem, qui sensim

sim inflammatur, cum rubore; nonnunquam femur occupans sensum exhibet quasi ingentis ponderis appensi, sine dolore tamen notabili, at genu exinde petens, id acrius urget: artus jam habet æger ferè undequaque contractos & impeditos, ita aut claudicet, & permolestè prorepit. Urina illam colore imitatur, quæ in diabete excernitur; dorsum aliæque partes molestè pruriunt, maximè sub horam somni.

Post multos dirosque cruciatus, Paroxyismi subsequentes (naturâ partim onere materiæ peccantis, partim senio oppressâ) ægrum quoad dolorem clementius tractant; at, loco doloris consueti, ægritudo quædam cum dolore ventris, lassitudo spontanea, quandoque etiam propensio ad diarrhœam superveniunt; quæ symptomata evanescunt, quoties articulos dolor fatigat: atque ita nunc dolore, nunc ægritudine, quasi alternatim laceffentibus, Paroxyismus longas moras necit.

Calculus Renum in quamplurimis parit hic affectus.

Fœminas perrarò infestat; easque, non nisi jam vetulas, & viragines; pueros quoque, & juvenibus minores, vix adoritur.

Indicatio Curativa in eo vertitur, ut coctio-
ni consulatur, indigestionibus sublatis, seu fit
per Pharmaca, seu victûs rationem, seu exerci-
tationem, seu alia ex istis quælibet, quæ sex res
non-naturales indigitantur.

Venæsectio, Catharsis, ac Diaphoresis sco-
pum non attingent; licet iis qui *Renum* simul
Calculo, & exindè orto *Mictu sanguineo* laborant,
non abs re erit, semel in septimanâ, alvum
Mannâ subducere, & singulis noctibus, post pur-
gationem *Paregoricum* exhibere.

Medicamenta, quæ prædictæ indicationi sa-
tisfaciunt, ea sunt, quæ moderatè calent, & vel
amaricant, vel linguam leniter feriunt; talia
sunt, *Rad. Angelic. Enulæ, fol. Absinth. Cent.*
min. Chamædr. Chamæp. &c. quibus addi pos-
sunt *Antiscorbutica* dicta; ut, *Rad. Raph. rustic.*
fol. Coch. hort. Nasturt. aquat. &c. quæ tamen
parcius usurpanda veniunt, quia morbi fomiti
aculeos subdunt, & calorem augment, præ istis
aliis, quæ miti calore, atque amaritudine, ven-
triculum corroborant. Haud inutile est *Electuar.*
sequens:

R. *Conserv. Coch. hort. fescunc. Absinth. Rom.*
flav. Aurant. ana unc. unam, Angel. condit. Nuc.
mosch. cond. ana semunc. Theriac. Androm. drachm.
tres,

tres, pulv. Ari comp. drachm. duas, cum f. q. Syr. Aurant. Fiat Elect. de quo sumat drachm. duas bis in die, superbibendo seq. aq. distill. cochl. quinque vel sex :

R. Rad. Raph. Rust. incis. unc. tres, Coch. hortens. manipulos duodecim, Nasturt. aq. Becabung. Salv. Mentb. ana manipulos quatuor, Cort. Aur. N° sex, Nuc. mosch. condit. N° duo, Cerevis. Brunsvicens. libr. duodecim; distillantur organis communibus, donec solummodo libr. sex aquæ eliciantur pro usu.

Hæc autem remedia *digestiva*, constanter, atque omni adhibitâ diligentîâ, assiduè usurpanda, & in *Paroxysmorum* intervallis præcipuè in usum revocanda sunt.

Mediocritas ea in cibo observanda est, ut neque plus alimenti ingeratur, quàm ventriculus concoquere valeat; neque è contra nimiâ abstinentiâ, partes eâ proportionè alimenti defraudentur, quæ earundem robur & vigorem sustinere potis est. Quoad qualitatem autem ciborum, ægri palato consulendum est, & unica ciborum specie singulis partibus vescatur; de cæteris, demptâ carne, pro libitu comedat; modò nec acria, nec fale condita sint, nec aromatis. Prandere tantum expedit; loco autem cœnæ in-

dulgeat sibi haustum cerevisiæ alicujus tenuioris, quo calculi concretio impediatur.

Liquores optimi sunt, qui neque ad vini generositatem ascendunt, nec ad aquæ debilitatem, ne frigore suo lædant ventriculum, depri-muntur. Hujusmodi est *Cerevisia tenuis Londinensis*, aut multa aqua cum paucò vino permixta; aqua autem pura & cruda periculosa est: cùm autem universa ferè corporis substantia in podagram degeneraverit, à liquore quocunque fermentato, quantumvis leni & tenui, abstineat, & utatur *Decocto Diætetico ex Sarsa*, in remedium formulis descripto, ubi primum à paroxysmo convaluerit, per reliquum vitæ cursum.

Sin autem æger à longo & nimio liquorum inebriantium usu, vel ab ætate provectiore, vel denique præ nimia debilitate, cibos absque vino nequeat concoquere; in pastibus haustum vini Hispanici sibi indulgeat, *Apozema Diæteticum* abdicans.

Æger maximè hyemis tempore, maturè lectum petat, diluculo exsurgat, animus sit tranquillus, nec nimis intentus studiis, & rebus feriis; cæteris verò omnibus, exercitatio corporis quotidiana facile palmam præripit, quæ moderata sit, & perseverans, nullo autem modo justo vehementior. Quoad exercitii genus, quoties
nec

nec grandior ætas, nec calculus intercedant, reliquis præferenda est equitatio constans, ac assidua in aëre salubri, aut vectio in curru.

Veneris lenociniis ne indulgeat : Remedia externa nulla adhibenda.

Quamvis nihil magni in paroxysmo tentandum sit, conducet tamen fortasse per aliquot dies, ubi primum à morbo corripitur, à carnibus abstinere, juscule uti avenaceo, aut alio pari alimento ; sin autem spiritus animales ataxiam concipere apti sunt, non expedit à carnibus abstinere diutius, quàm ventriculus earum usum aversetur : ne quid autem, vel in quantitate vel in qualitate, ciborum aut potûs peccet.

Symptomatis iis occurrendum est, à quibus æger in paroxysmo de vita periclitatur : horum maximè familiare est, ventriculi languor, cum ventris torminibus, tanquam à flatu : hoc in casu, nihil æque votis respondet, ac Vini Canariensis haustulus subindè deglutitus ; exercitio utatur æger : sin autem symptoma, inducias haud ferens, mortem minitetur, modo caput malum non impetat, ad *Laudanum* statim confugiendum, viz. gutt. viginti in haustulo aq. *Epidem.* & in lecto ad quietem se componat. [*Hâc ipsâ methodo, se ab imminente morte liberavit auctor clarissimus ; ubi ex errore aliquo, circa res sex non-naturales, in ingentem ventriculi ægritudinem*

P 2

tudinem incidit, cum vomituritione, & aliquali ventris dolore; artus interim, ex retrocessione materiæ Podagricæ, dolores erant expertes, ac ad motum plus solito habiles. Congium nempe unum liquoris possëtici, vel Cerevisiæ tenuis devorabat; & quamprimum totum per vomitum rejecerit, Vini Canar. haustulum, cui instillatæ fuerint Laud. liquid. gutt. octodecim sumebat.] Quod si huic remedio symptoma non cedat, sudor provocetur methodo & medicamentis huic usui dicatis, ad biduum triduumve, manè & vesperi, per duas tresve horas continuas.

Si autem metastasis fuerit materiæ peccantis in pulmonum lobos, liberatis artubus à dolore, & tumore, tractandum est hoc symptoma pari modo ac Peripneumonia absoluta; venæsectione scilicet repetitâ, diætâ, & remediis refrigerantibus, & incrassantibus; purgandus est insuper æger, inter venæsectiones, potionibus lenientibus: sudoris autem provocatio obest.

PHTHISIS seu TABIS

Descriptio & Cura.

PLures sunt Tabis species: PRIMA ferè oritur è frigore hyeme contracto. Paulo enim ante solstitium Brumale quamplurimi ab ingruente tempestate frigidâ, tussi tentantur. Quæ cùm illos invaserit quibus pulmones ab ortu sunt infirmiores, omnino necesse est, ut à repetitis Tussiendi conatibus magis adhuc debilitentur; atque ita tandem alimento sibi proprio assimilando, præ mala διατήσιν, prorsus impares reddantur. Hinc jam ingens Pituitæ crudæ copia aggeritur, quæ continuâ Pulmonum agitatione & vehementi nisu affatim per os rejicitur. Pulmones exinde pure referti purulenta μιάσματα quaquaversum in carnes dispergunt. Hinc enascitur febris putrida, cujus Paroxysmus sub vesperam fatigat; sub auroram verò sudore copioso ac vires imminuente solvitur. Denique ad malorum cumulum Diarrhœa succedit, partim ab humoribus putridis ex arteriis mesentericis in intestina depositis excretisque, partim à labefactato pessundatoque viscerum

rum Tono. Atque ita demum æger proximâ æstate fato suo fungitur, à morbo, cui prægressa hyems viam straverat, extinctus. Atque hæc est præcipua Tabis species.

Porro cùm sanguis hac tempestate particulis humidis admodum scateat, perspiratioque à subita pororum contractione plus satis inhibeat, particulæ hæ in pulmones depluunt per interspersos Venæ Arteriosæ ramos; vel per Ductus Salivales in glandulis fauces occupantibus reponuntur; unde jam humor per Asperam Arteriam delapsus in Pulmones, Catarrhi ritu, eos ita jugiter irritat, ut creber & vehemens tussendi connatus, tum illam debilitatem, tum alia quæ diximus symptomata, brevi accersat. Cùmque non jam amplius naturalem sibi pulmones œconomiam statumque tueri valeant, Glandulæ & Tubercula adnasci solent; quæ in ægris ex hoc morbo decedentibus, si aspiciantur pulmones, purulentâ sanie, ut plurimum distenta reperiuntur.

Ubi semel invaluerit hic morbus, & radices egerit, remedia plerumque aspernatur. Tentari utcunque potest medicatio, minuendo causam defluxionis in pulmones, pertusâ in Cubito Venâ, Catharticis mitioribus; tum medicamentis pectoralibus dictis, ad varios morbi status

accommodatis ; increffantibus fcilicet, ubi humor fubtilior & tenuior vim expultricis facultatis videtur eludere ; attenuantibus verò, ubi pituita craffior ægre, & cum moleftia per os rejicitur. Dein & heftica Febris remediis refrigerantibus contemperantibusque coërcenda : talia funt *Lac. Afininum, aqua lacis stillatitia ; Emulfiones ex Amygd. dulc. fem. Melon. Pepon. Papav. albi, aq. Fl. Paralyf. &c.* Denique & curando Ulceri opera danda eft ; cui rei Terebinthina illa liquida, *Opobalfamum* vulgò dicta, apprimè conferre cenfetur.

Hujusce morbi Curatio, me judice, hâc methodo optimè ac feliciffimè instituetur. Primum educatur è brachio *fanguis* ; dein subducatur *Alvus* ad tres dies continuos, vel *Pil. Coch. majoribus*, vel *Decocto leniente à nobis præfcripto*. Tertiâ nocte exhibeatur *Syrup. de Mecon. femunc.* Intermitto biduo triduoque, pro re natâ repetatur Purgatio ; idque toties fiat, quoties opus effe videatur, donec fympptomata vel prorfus evanuerint, vel faltem mitefcant. Poft fingulas Catharfes jam finitas, capiat *Opobalfami gutt. viginti, Sacchari particule majori infillatas permixtasque*, nihil superbibendo ; vel *Pil. è Terebinth. ex infula Cbio cum Saccharo cando confectam*. *Opobalfamum* non affumendum eft, nifi prægreffis

prægressis evacuationibus debitis. Hujus loco *Eleſtuarium* è *Balsamo Lucatelli, Glychirrhizæ pulvere, semine Anisi & Terebinthina concinnatum* poterit substitui. Post evacuationes sedulo conandum est, ut Tussis sedetur, ne pulmones jugi agitatione infirmiores evadant. Huc facit præcæteris Syrupus jam laudatus, qui hac formula possit usurpari :

R. *Decoct. pectoral. libr. unam, Syr. de Mecon. Syrup. Capill. Ven. ana unc. duas.* Capiat cochl. quinque ter in die. Medicamentum hoc ita frequenter haustum catarrhum in Pulmones depluentem paulatim sistet ; eosque in pristinam *ἐνεξίαν* reducet, nisi jampridem à naturali statu nimium recesserint. Promovebit insuper purulentæ materiæ in iisdem aggestæ concoctionem.

At verò *Palmarium* hujusce Morbi præsidium est, ut æger quotidie *equo vehatur*. Et qui se huic corporis exercitio sanandum tradit, nullis jam Diætæ legibus adstrictus, nullo cibi potusve genere privandus est : cùm in hoc uno omnis rei cardo vertatur. Quibusdam eorum qui ex hac methodo convaluere, tumor in collo exortus est, non multum à Scrophulis abludens.

Est & ALIA Tabis species à Tussi prognata, longè diverso anni tempore, initio scilicet æstatis. Hæc Juvenes persæpe illos invadit, qui debiliori sunt corporis habitu, & quorum sanguis particulis calidis acribusque refertus est. Sanguinem isti è pulmonibus per tussim exantlant, nimio meri potu priùs excalefacti. Ægri dolorem sive ægritudinem quandam in pulmonibus persentiscunt: Quæ symptomata, nisi maturè remediis appropriatis eliminentur, primo scabrities, mox & ulcus accedit; unde pus confectum demum exspuitur.

Dicta jam Tabis species, Venæsectione & Catharsi bis alternatim repetitis, saltem in principio, facile vincetur: si Diætá insuper refrigerante & incrassante utatur æger, & à carnibus in solidum abstineat.

TERTIA hujus Morbi species ortum debet materiæ Febrili in pulmones, Febre jam fatiscente, amandatæ; qui sensim infirmiores redditi à symptomatis jam memoratis vexantur.

Quandoque oritur à sanie istâ purulentâ, quæ à Pleuriticis non satis copiosè per expectorationem egeritur. Quo in casu eandem, quàm Empyema, curationem postulat.

Sunt etiam qui à nimis copiosis, & debito frequentioribus evacuationibus debilitati in QUARTAM Tabis speciem præcipitantur. Hos calor Hecticus à cibo potuque sumpto, sub noctem laceffit : atque hos præ cæteris Aphthæ infestant.

F I N I S.

I N D E X.

A Bortus præcaven-	
dus	Pag. 71
Ambusta	97
Angina	33
Apoplexia	50
Asthma	102

C	
Chlorosis	94
Cholera Morbus	62
Chorea Sancti Viti	48
Colica biliosa	60
Hysterica	68
Pictonum	64
Contusiones	99

D	
Diabetes	86
Diarrhœa	57
Dysenteria	<i>ibid.</i>

E	
Epilepsia Puerorum	88

F	
Febr. Constitutionum	
variarum	23
a Dentitione	
ortæ	91
Depuratoria	13
Erysipelatosa	31
Hæctica Infan-	
tum	92
Intermittens	17
Pestilentialis	15
Scarlatina	24
Statitionaria	20
Fluor albus	84
Furfur, five Porrigo	
Capitis	99

G	
Gonorrhœa viru-	
lenta	78

H	
Hæmoptoe	95
Hæ-	

Hæmorrhagia Na-		O	
rium	93	Ophthalmia	53
Hæmorrhoidum Do-		P	
lor	87	Paralyfis	103
Fluxus immo-		Peripneumonia no-	
dicus	88	tha	27
Hydrops	74	Phthifis	104 & 117
Hypochondriaca af-		Pleuritis	25
fectio	5	Pruritus ferinus	32
Hysterica Passio	<i>ibid.</i>	Punctura tendinis	97
I		Podagra	108
Icterus	70	R	
Illica Passio	64	Rabies canina	100
L		Rachitis	90
Lochiorum Fluxus		Rheumatismus	28
immodicus	71	Remediorum formu-	
Suppressio	73	læ	I
Lues venerea	82	S	
M		Scorbutus	106
Mania communis	97	T	
Menfium fluxus im-		Tenesmus	57
modicus	66	Tuffis	104
Suppressio	95	Tuffis Puerorum con-	
Mictus Sanguis à Re-		vulfiva	92
num calculo	55	V	
Morbilli	35	Variolæ	38
N		Ulcus Veficæ	100
Nephriticus Paroxyf-		Vomitus fanguinis	95
mus	54	Uteri procidentia	54

